

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM
POMOCY RODZINIE
W ZĄBKOWICACH ŚLĄSKICH
W 2016 ROKU**

ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE, MARZEC 2017

Spis treści:

I.	INFORMACJA O JEDNOSTCE	3
II.	RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA	3
III.	POROZUMIENIA MIĘDZY POWIATAMI W SPRAWIE POBYTU DZIECI W RODZINIE ZASTĘPCZEJ	10
IV.	ODPŁATNOŚĆ GMIN ZA POBYT DZIECI W RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W ROKU 2015	12
V.	ODPŁATNOŚĆ RODZICÓW BIOLOGICZNYCH ZA POBYT DZIECI W RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ	12
VI.	DOCHODZENIE ŚWIADCZEŃ ALIMENTACYJNYCH	13
VII.	DZIAŁANIA NA RZECZ ROZWOJU RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ	13
VIII.	KOORDYNATORZY RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ	13
IX.	SPECJALISTYCZNA POMOC PSYCHOLOGICZNA	16
X.	DZIAŁANIA INTEGRACYJNE	16
XI.	PROGRAMY MINISTERSTWA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ	17
XII.	SZKOLENIA DLA RODZIN ZASTĘPCZYCH	17
XIII.	KOLONIE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY Z RODZIN ZASTĘPCZYCH	17
XIV.	INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA	17
	14.1 Dom Dziecka „Jutrzenka” w Bardzie	17
	14.2 Rodzinny Dom Dziecka w Targowicy	21
XV.	KIEROWANIE DO INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ	22
XVI.	KIEROWANIE DO INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ – POROZUMIENIA	22
XVII.	ODPŁATNOŚĆ GMIN ZA POBYT DZIECI W INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ	23
XVIII.	ODPŁATNOŚĆ RODZICÓW BIOLOGICZNYCH ZA POBYT DZIECI W INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ	24
XIX.	REALIZACJA POWIATOWEGO PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ DLA POWIATU ZĄBKOWICKIEGO W 2015 ROKU	24
XX.	KIEROWANIE DO DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ I OŚRODKA INTERWENCJI KRYZYSOWEJ W BARDZIE	29
XXI.	KONTROLE	29
XXII.	POMOC REPATRIANTOM	30

XXIII. REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	31
23.1 Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych dla dorosłych, dzieci i młodzieży	31
23.2 Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych dla indywidualnych osób niepełnosprawnych	34
23.3 Dofinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej przy Domu Pomocy Społecznej w Opolnicy i Henrykowie	37
23.4 Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	37
23.5 Dofinansowanie zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dla dorosłych osób niepełnosprawnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	38
XXIV. REALIZACJA PROGRAMU PFRON „AKTYWNY SAMORZĄD”	41
XXV. ORZECZNICTWO W SPRAWIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	43
XXVI. REALIZACJA W 2015 R. POWIATOWEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE DLA POWIATU ZĄBKOWICKIEGO NA LATA 2012 – 2015	44
26.1 Działania edukacyjne wobec rodzin (dorosłych, młodzieży, dzieci) na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie.....	44
26.2 Działania Ośrodka Interwencji Kryzysowej	48
26.3 Realizacja Powiatowego Programu Oddziaływań Korekcyjno - Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie	53
XXVII. WYKAZ POTRZEB Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ	54
XXVIII. WYKAZ POTRZEB Z ZAKRESU REALIZACJI USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ	55

I. INFORMACJA O JEDNOSTCE

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ząbkowicach Śl. będące powiatową jednostką organizacyjną, w ramach swoich zadań statutowych realizuje zarówno zadania określone ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 ze zm.) ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej, społecznej i zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2046) o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 ze zm.), od 1 stycznia 2012 r. realizowane są zadania określone ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 575 ze zm.).

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w 2016 roku zatrudnionych było, w przeliczeniu na etaty, 13 osób na następujących stanowiskach:

- 1) dyrektor,
- 2) stanowisko do spraw kadrowych i organizacyjnych,
- 3) główny księgowy,
- 4) stanowisko do spraw księgowych i płac,
- 5) zespół do spraw rodzinnej pieczy zastępczej w skład którego wchodzi:
 - a) koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej,
 - b) pracownik socjalny,
 - c) psycholog,
- 6) stanowisko do spraw realizacji świadczeń,
- 7) stanowisko do spraw odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej,
- 8) stanowisko do spraw rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych,
- 9) stanowisko do spraw tworzenia i koordynacji programów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych,
- 10) stanowisko do spraw turnusów rehabilitacyjnych i obsługi sekretariatu,
- 11) dwa stanowiska pomocy administracyjnej (jedno staż)

Bezpośredni nadzór nad poszczególnymi stanowiskami sprawuje Dyrektor Centrum.

II. RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

Z dniem 1 stycznia 2012 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 575 ze zm.), które nałożyła na powiaty realizację szeregu zadań w zakresie zapewnienia stosownej opieki dzieciom znajdującym się w kryzysowej sytuacji rodzinnej.

Zgodnie z art. 76. w/cyt ustawy organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest wyznaczona przez starostę jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania na podstawie art. 190 tejże ustawy.

Starosta Ząbkowicki w dniu 23.09.2011 r. wyznaczył Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ząbkowicach Śląskich na organizatora pieczy zastępczej na terenie naszego powiatu.

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

- 1) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 2) kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;
- 3) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 4) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- 5) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;
- 6) zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;
- 7) organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy;
- 8) współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;
- 9) prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
- 10) zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;
- 11) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;
- 12) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą;
- 13) przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;

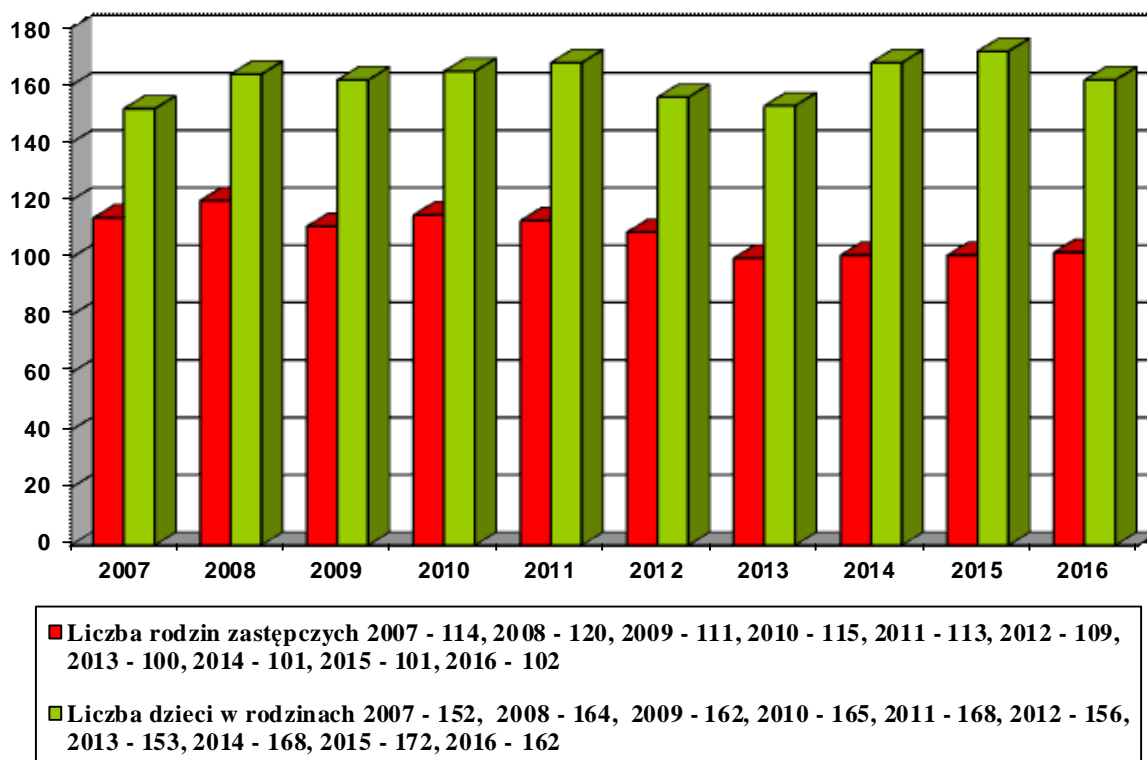
- 14) zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;
- 15) przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy;
- 16) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- 17) organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wycieczki.

W ramach tych zadań Centrum Pomocy Rodzinie organizuje opiekę w rodzinach zastępczych, wypłaca świadczenia pieniężne związane ze sprawowaniem pieczy zastępczej nad dziećmi, organizuje szkolenia i wsparcie dla rodzin zastępczych, dokonuje oceny sytuacji dzieci i rodzin, zgłasza dzieci do adopcji z uregulowaną sytuacją prawną, ustala odpłatność rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

W roku 2016 na terenie Powiatu funkcjonowały 102 rodziny zastępcze, w których opiekę znalazło 162 dzieci.

W 2016 roku utworzonych zostało przez sądy rodzinne 7 rodzin zastępczych dla 8 dzieci z terenu naszego powiatu.

Liczba rodzin zastępczych oraz dzieci w nich umieszczonych w latach 2007 – 2016:

Liczba rodzin zastępczych:

Liczba rodzin ze względu na ilość dzieci się w nich wychowujących				Rodziny zastępcze ogółem
1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 i więcej dzieci	
72	18	6	6	102

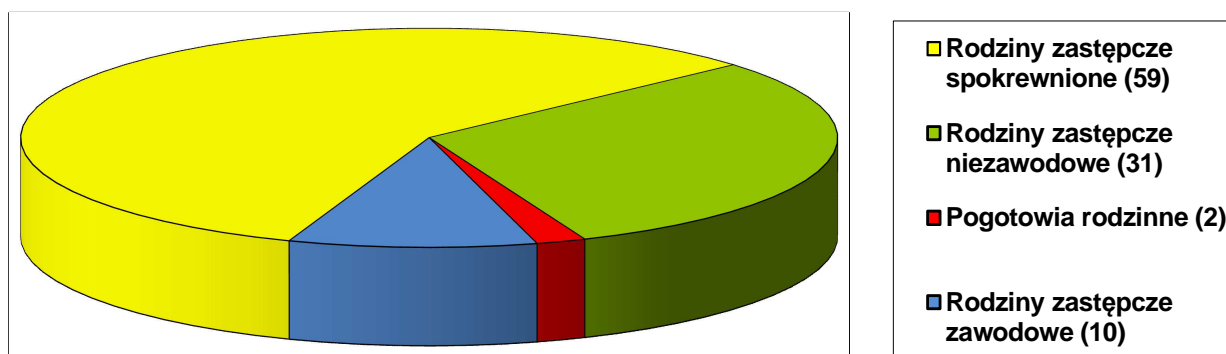
Status rodzinny osób pełniących funkcję rodziców zastępczych :

- Małżeństwa - 57
- Osoby samotne - 45

w tym:

- rodziny zastępcze spokrewnione - 59
- rodziny zastępcze niezawodowe - 31
- rodziny zastępcze zawodowe pełniące rolę pogotowia rodzinnego - 2
- rodziny zastępcze zawodowe - 10

Podział rodzin zastępczych:

W 2016 roku w rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego umieszczonych zostało 11 dzieci, do czasu wyjaśnienia ich sytuacji prawnej. Na terenie powiatu ząbkowickiego w 2016 r. funkcjonowały 2 pogotowia rodzinne, jedno w Henrykowie (od 2003) i jedno w Braszowicach (od 2015).

Struktura wiekowa osób pełniących funkcję rodziców zastępczych :

Wiek	20-30 lat	31-40 lat	41-50 lat	51-60 lat	61-70 lat	71 lat i więcej
Liczba osób	2	11	17	25	34	13

Struktura wiekowa dzieci, przebywających w rodzinach zastępczych :

Wiek	0-3 lat	4-6 lat	7-13 lat	14-18 lat	19-25 lat	RAZEM	Dzieci z zasiłkiem pielęgnacyjnym
Liczba dzieci	6	15	64	51	26	162	22

Wysokość pomocy finansowej wypłacanej w 2016 r. rodzicom zastępczym na powierzone im dzieci:

	średnio 60% podstawy (1.772 zł) 1.033,20 zł*	660 zł** (rodziny spokrewnione)	1000 zł** (rodziny niezawodowe)	1000 zł** (rodziny zawodowe)	RAZEM w 2015 r.
Liczba dzieci, którym przysługuje świadczenie w zależności od wieku i stanu i stanu zdrowia	15 13 - z rodzin spokrewnione 2 - z rodzin niezawodowe	68	31	48 (w tym 11 w pogotowiach rodzinnych)	162

* Kwota świadczenia wypłacana od 1 stycznia 2012 r. rodzinom spokrewnionym i niezawodowym na podstawie ustawy o pomocy społecznej

** Kwota wypłacana na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Dzieci które opuściły rodziny zastępcze do 18 r. życia w 2016 r.:

- powróciły do rodziny naturalnej	- 1
- przekazane do adopcji	- 2
- umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej	- 0
- umieszczone w innej rodzinie zastępczej	- 0
- umieszczone w pogotowiu opiekuńczym	- 0

Liczba dzieci które pozostały w rodzinie zastępczej po uzyskaniu pełnoletniości (kontynuują naukę) – 26 osób.

Usamodzielnienia i kontynuacja nauki

- liczba pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych kontynuujących naukę - 27
- osoby, które otrzymały usamodzielnienie - 6
- osoby, które otrzymały zagospodarowanie - 1

W 2016 r. ze środków własnych powiatu na świadczenia pieniężne dla rodzin zastępczych i wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych wydatkowano kwotę 3.082.096,53 + 227.446,05 zł wydatki na dzieci znajdujące się na terenie innych powiatów. Łącznie 3.309.542,58 zł z tego na:

- 1) udzielanie **świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych** 1.556.765,14 zł dla 167 dzieci (ilość dzieci w przekroju całego roku, wysokość świadczeń określa tabela wyżej),
- 2) udzielanie pomocy pieniężnej **na kontynuację nauki pełnoletnim osobom** opuszczającym rodziny zastępcze w kwocie 113.754,30 zł dla 26 podopiecznych (kwota miesięczna 500 zł),
- 3) wypłacono pomoc **na kontynuację nauki dla 17 usamodzielnianych wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz MOS-ów, MOW-ów, SOSZW** (ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawy o pomocy społecznej) w łącznej kwocie 74.887,10 zł. Miesięczne świadczenie wynosiło 516,60 zł z ustawy o pomocy społecznej i 500 zł z ustawy o pieczy zastępczej). Ponadto wypłacono 5 świadczeń pieniężnych na usamodzielnienie w kwocie łącznej 31.854,00 zł (maksymalna kwota świadczenia 400% podstawy – czyli 6.600 zł) i 3 świadczenia na zagospodarowanie w kwocie łącznej 5.620,00 zł (średnio 1.873,33 zł),
- 4) **na jednorazową pomoc pieniężną związaną z przyjęciem dziecka do rodziny zastępczej** wydano kwotę 17.189,00 zł dla 11 dzieci (maks. kwota 2.664,00 zł),
- 5) w 2016 r. **na wynagrodzenia dla 13 zawodowych rodzin zastępczych**, dla 4 osób do pomocy w rodzinie oraz na umowę zlecenie dla koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej wydatkowano kwotę 445.316,54 zł i wynagrodzenie drugiego koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej wraz z pochodnymi – 43.672,77 zł oraz składki na ZUS w wysokości 78.455,22 zł i Fundusz Pracy – 9.558,74 zł,
- 6) **pomoc na usamodzielnienie i zagospodarowanie** dla wychowanków rodzin zastępczych 31.700 zł (6 świadczeń na usamodzielnienie – 29.700 zł i 1 świadczenie na zagospodarowanie – 2.000 zł),
- 7) **porozumienia** - zwrot świadczeń dla powiatów na terenie których przebywają w rodzinach zastępczych dzieci z terenu naszego powiatu – 227.446,05 zł (21 dzieci),
- 8) **pomoc finansową na podniesienie standardów usług** dla 7 zawodowych rodzin zastępczych głównie na remont lokalu mieszkalnego średnio po 1.000 zł na rodzinę (łącznie 6.999,98 zł), **dofinansowanie wypoczynku letniego** dla 24 dzieci w zawodowych rodzinach zastępczych 23.102,40 zł (średnio 962,60 zł na dziecko), **dofinansowanie do utrzymania lokalu mieszkalnego** dla rodzin zastępczych zawodowych posiadających więcej niż troje dzieci 46.447,41 zł, **organizację Mikołaja** dla dzieci z zawodowych rodzin zastępczych wydatkowano 11.147,30 zł, **szkolenia rodzin zastępczych** – 32 rodziny 3.660 zł (z dojazdami), **organizacja II Powiatowego Pikniku Rodzin Zastępczych** – 7.690 zł, **materiały promocyjne i ogłoszenia prasowe** – 13.580 zł oraz **zakup usług transportowych** – 1.937,80 zł.

Program Rodzina 500+

Powiat Ząbkowicki w 2016 r. realizował zadania wynikające z Programu Rodzina 500 plus. W 2016 r. wypłacono w formie dodatków wychowawczych (dla wszystkich dzieci) świadczenia dla rodzin zastępczych spokrewnionych – 257.249,46 zł (66 dzieci w 47 rodzinach), dla rodzin zastępczych niezawodowych – 116.044,63 zł (29 dzieci w 25 rodzinach) oraz dla rodzin zawodowych – 115.516,13 zł (38 dzieci w 11 rodzinach). Łącznie na ten cel przeznaczono 546.364,52 zł. Na obsługę otrzymano 4.661,01 zł.

Natomiast placówka wychowawcza, jaką jest rodzinny dom dziecka otrzymywała wsparcie w ramach ww. Programu w formie dodatku do zryczałtowanej kwoty przysługującej na każde dziecko w kwocie 500 zł. W 2016 r. dla 9 dzieci wypłacono łącznie 40.500 zł. Na obsługę tego zadania otrzymano 405 zł.

Liczba rodzin zastępczych z podziałem na typy i uwzględnieniem kwot przeznaczonych na ich funkcjonowanie

Typ rodziny zastępczej	Liczba rodzin zastępczych w 2016 r.	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w 2016 r.	Łączna wysokość świadczeń dla rodzin zastępczych w 2016 r.	Wysokość wynagrodzenia z tyt. pełnienia funkcji rodziny zastępczej w 2016 r.
Rodziny zastępcze spokrewnione	59	79	671.471,64 zł	-
Rodziny zastępcze niezawodowe	31	35	376.468,31 zł	-
Rodziny zastępcze zawodowe w tym pogotowia rodzinne	12	48	508.825,19 zł	359.815,04 zł
Razem	102	162	1.556.765,14 zł	359.815,04 zł

Usamodzielnienia i kontynuacja nauki (wychowankowie rodzin zastępczych)

Rodzaj pomocy pieniężnej dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych	Liczba pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych objętych pomocą w 2016 r.	Łączna wysokość świadczeń w 2016 r.
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	27	113.754,30 zł
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	6	29.700,00 zł
Pomoc pieniężna na zagospodarowanie w postaci rzeczowej	1	2.000,00 zł
Razem	34	145.454,30 zł

Usamodzielnienia i kontynuacja nauki (wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych)

Rodzaj pomocy pieniężnej dla pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych	Liczba pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo - wychowawczych objętych pomocą w 2016 r.	Łączna wysokość świadczeń w 2016 r.
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	15	74.887,10 zł
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	4	26.688,00 zł
Pomoc pieniężna na zagospodarowanie w postaci rzeczowej	1	2.500,00 zł
Razem	20	104.075,10 zł

Usamodzielnienia i kontynuacja nauki (wychowankowie placówek MOW, MOS, ZP, OSW, SOSW)

Rodzaj pomocy pieniężnej dla pełnoletnich wychowanków placówek (z pomocy społecznej)	Liczba pełnoletnich wychowanków objętych pomocą w 2016 r.	Łączna wysokość świadczeń w 2016 r.
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	2	8.265,60 zł
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	1	5.166,00 zł
Pomoc pieniężna na zagospodarowanie w postaci rzeczowej	2	3.120,00 zł
Razem	5	16.551,60 zł

III. POROZUMIENIA MIĘDZY POWIATAMI W SPRAWIE POBYTU DZIECI W RODZINIE ZASTĘPCZEJ

Wejście w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej spowodowało konieczność podpisania przez Powiat Ząbkowicki porozumień dotyczących umieszczenia dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w oparciu o art. 191 ust. 1 i ust. 4. Stąd też zawarto 30 porozumień, w tym 11 porozumień w sprawie dzieci pochodzących z innych powiatów a przebywających w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Ząbkowickiego oraz 21 porozumienia w sprawie dzieci pochodzących z terenu Powiatu Ząbkowickiego a umieszczonych w rodzinach zastępczych poza terenem naszego powiatu.

W 2016 roku 21 dzieci pochodzących z terenu Powiatu Ząbkowickiego przebywało w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów, stąd też łączna kwota wydatków z tego tytułu poniesionych przez Powiat Ząbkowicki wyniosła w 2016 roku 227.446,05 zł. Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych różni się od liczby zawartych porozumień, gdyż w 2 przypadkach porozumienia dotyczyły rodzeństwa.

Głównymi powodami umieszczania dzieci w rodzinach zastępczych poza Powiatem Ząbkowickim były:

- występowanie krewnych zamieszkujących miejscowości poza terenem powiatu ząbkowickiego z wnioskami o umieszczenie dzieci w ich rodzinach,
- występowanie osób przeszkolonych przez wyspecjalizowane ośrodki w zakresie pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub adopcyjnej. W tych rodzinach umieszczane są dzieci, które mają szansę na pobyt w rodzinach adopcyjnych.

Analogicznie przedstawiała się sytuacja w przypadku przyjęcia dziecka z innego powiatu i umieszczenia go w rodzinie funkcjonującej na terenie naszego powiatu. Z prowadzonej przez PCPR statystyki wynika, że w 2016 r. 11 dzieci pochodzących z innych powiatów przebywało w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu ząbkowickiego. Liczba dzieci w tym przypadku również jest wyższa od liczby zawartych porozumień, gdyż w tym przypadku jedno porozumienie dotyczyło rodzeństwa.

Zobowiązania innych powiatów na rzecz Powiatu Ząbkowickiego z tytułu opłat za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych wynosiły 134.124,92 zł, co stanowiło dochód powiatu. Wysokość wydatków i dochodów z ww. tytułu determinowana jest przez liczbę dzieci, ich wiek, stan zdrowia oraz rodzaj rodziny zastępczej.

Porozumienia z innymi powiatami dot. dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych

Miejsce umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej	Liczba umieszczonych dzieci	Wydatki/dochody w zł
Dzieci pochodzące z innych powiatów przebywających w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Ząbkowickiego	11	134.124,92 zł
Dzieci pochodzące z terenu Powiatu Ząbkowickiego umieszczone w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów	21	227.446,05 zł

IV. ODPLATNOŚĆ GMIN ZA POBYT DZIECI W RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W ROKU 2016

W myśl art. 191 ust. 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: „w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej (...) gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki o których mowa w ust. 1 pkt 1 w wysokości **10%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, w wysokości **30%** w drugim roku oraz **50%** w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej”.

W oparciu o powyższy zapis PCPR obciążało w 2016 r. gminy w następujących wysokościach:

Gmina	Ogółem kwota	Ilość dzieci
Bardo	11.919,70 zł	4
Złoty Stok	59.236,95 zł	12
Kamieniec Ząbkowicki	5.391,81 zł	3
Stoszowice	12.355,16 zł	4
Ząbkowice Śląskie	60.935,33 zł	17
Ziębice	55.199,95 zł	14
Ciepłowody	248,38 zł	1
ŁĄCZNIE	205.287,28 zł	55

V. ODPLATNOŚĆ RODZICÓW BIOLOGICZNYCH ZA POBYT DZIECI W RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

W 2016 wydano **152** decyzji administracyjnych regulujących odpłatność rodziców biologicznych, za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz uchwałą Nr XXIII/113/2012 Rady Powiatu Ząbkowickiego z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków umarzania w całości lub części, łącznie z odsetkami, odroczenie terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w tym:

- **143** decyzji o odstąpieniu od ustalenia odpłatności,
- **9** decyzji uchylających/zmieniających

Łącznie z tytułu odpłatności za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej uzyskano kwotę 2.412,90 zł.

VI. DOCHODZENIE ŚWIADCZEŃ ALIMENTACYJNYCH

Na podstawie art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 575 ze zm.) kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest obowiązany dochodzić świadczeń alimentacyjnych, w przypadku gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynął rok.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w 2016 r. wytoczyło **19 powództw** w stosunku do rodziców biologicznych o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej na ogólną kwotę **4.700,00 zł**.

VII. DZIAŁANIA NA RZECZ ROZWOJU RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizując politykę prorodzinną swoje działania w ostatnich latach ukierunkowało na pozyskiwanie zawodowych rodzin zastępczych realizując tym samym założenia Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Ząbkowickiego na lata 2016-2018. Od 2001 do 2016 roku powstało 12 rodzin zawodowych w tym 2 pełniące funkcje pogotowia rodzinnego. W ostatnich latach przebywało w zawodowych rodzinach zastępczych średniomiesięcznie 42 dzieci. W celu pozyskiwania kolejnych kandydatów na rodziny zastępcze tutaj Centrum kontynuuje co roku kampanię w formie artykułów prasowych, plakatów i ulotek. Promocja rodzicielstwa zastępczego odbywała się również poprzez organizację imprez, takich jak Piknik Rodzin Zastępczych organizowany w miesiącu maju oraz spotkania integracyjne dla zawodowych rodzin zastępczych, w tym spotkanie mikołajkowe w miesiącu grudniu. W 2016 r. została przeszkolona i przygotowana do pełnienia funkcji zawodowej rodziny zastępczej przez Ośrodek Adopcyjny we Wrocławiu kolejna rodzina (szkolenie nie wymagało nakładów finansowych po stronie Powiatu, przeprowadzone zostało w ramach statutowej działalności Ośrodka Adopcyjnego).

VIII. KOORDYNATORZY RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie zatrudnionych jest dwóch koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz psycholog.

Zadania koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej:

- 1) udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej,
- 2) przygotowanie, we współpracy z asystentem rodziny i odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka, planu pomocy dziecku,
- 3) opiniowanie zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 4) wydawanie opinii w oparciu o wnioski zespołu ds. pieczy zastępczej o możliwości umieszczenia w rodzinie zastępczej większej liczby dzieci,

- 5) wydawanie opinii w oparciu o wnioski zespołu ds. pieczy zastępczej o spełnianiu warunków do pełnienia funkcji rodziny zastępczej,
- 6) wydawanie opinii w oparciu o wnioski zespołu ds. pieczy zastępczej o osobach wyznaczonych przez organizatora pieczy zastępczej do prowadzenia rodzinnego domu dziecka w przypadku nieobecności prowadzącego ten dom,
- 7) sporządzanie wraz z zespołem pieczy zastępczej oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinnego domu dziecka oraz oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej,
- 8) pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu,
- 9) zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej,
- 10) zgłaszanie za pośrednictwem dyrektora Centrum do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną,
- 11) udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej,
- 12) przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi pieczy zastępczej,
- 13) ścisła współpraca z psychologiem zatrudnionym w Centrum w zakresie realizowanych zadań,
- 14) opracowanie i koordynacja wraz z zespołem do spraw pieczy zastępczej realizacji 3 letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej,
- 15) prowadzenie rejestru osób pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowych lub prowadzących rodzinne domy dziecka.
- 16) pomoc pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej przy realizacji indywidualnych planów usamodzielnienia w tym pomoc we właściwym wydatkowaniu pomocy rzeczowej z tytułu zagospodarowania,
- 17) sporządzanie opinii o celowości wytyczania przez Dyrektora Centrum powództw o zasadzeniu świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

Opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej zostały objęte rodziny, w których występowały problemy opiekuńczo-wychowawcze, lub rodziny, które wymagały takiego wsparcia ze względu na problemy, z którymi nie mogli sobie poradzić opiekunowie zastępczy. Pod opieką jednego koordynatora może znajdować się nie więcej niż 15 rodzin. Koordynatorzy w 2016 r. objęli wsparciem 23 rodziny, w których znajdowało się 44 dzieci.

W 2016 roku, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej sporządzili 186 pisemnych ocen sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, 42 plany pomocy dzieciom przebywającym w rodzinnej pieczy zastępczej, a wraz z zespołem ds. pieczy zastępczej sporządzili 30 ocen rodzin zastępczych, pod względem predyspozycji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i jakości wykonywanej przez nie pracy.

Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej odbył 18 posiedzeń, na których dokonano okresowej oceny sytuacji dzieci, umieszczonych w rodzinach zastępczych. W skład zespołu wchodzi: dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ząbkowicach Śląskich,

pracownik socjalny, dwóch koordynatorów, psycholog, asystenci rodzin, przedstawiciele ośrodków pomocy społecznej oraz Ośrodka Adopcyjnego we Wrocławiu. Po każdej wspólnie rozpatrzonej na posiedzeniu zespołu ocenie sytuacji dziecka, sporządzany był arkusz oceny dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. Efektem tych spotkań, było przygotowanie planu pomocy dziecku i rodzinie oraz przesłanie oceny sytuacji dziecka do sądu rodzinnego.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej zwracali się do szkół z prośbą o opinię o uczniach oraz utrzymywali bieżący kontakt z pedagogami szkół, do których uczęszczają dzieci z rodzin zastępczych. Koordynatorzy, w razie potrzeby, wspierali pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczych, w szczególności tych, którzy opuścili rodziny zastępcze oraz tych, którzy nie mają możliwości powrotu do domu rodzinnego ze względu na trudną sytuację materialną, mieszkaniową i zdrowotną rodzin biologicznych. Pomoc polegała między innymi na udzielaniu informacji o możliwości uzyskania środków finansowych z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie na kontynuację nauki, na usamodzielnienie, zagospodarowanie, o możliwości uzyskania mieszkania z zasobów gminy oraz udzielali pomocy w napisaniu wniosków o pomoc w zorganizowaniu i wynajęciu mieszkania, monitorowali sytuację szkolną podopiecznych, motywowali ich do nauki, współpracowali z wychowawcami i pedagogami.

Na podstawie obserwacji, rozmów i współpracy z rodzinami można stwierdzić, że większość rodzin zastępczych zawodowych, niezawodowych i spokrewnionych, funkcjonuje bez zastrzeżeń. Dzieci wychowują się w rodzinnych atmosferach, mają zaspakajane potrzeby w sferze bytowej, duchowej, emocjonalnej, intelektualnej i społecznej. Rodzice zastępczy wspierają wychowanków w rozwoju zainteresowań i przygotowują ich do życia w społeczeństwie, przekazują wartości moralne i rodzinne, wnoszą ważne wartości w proces wychowania dzieci.

Rodziny zastępcze swoje funkcje opiekuńczo-wychowawczej pełnią sumiennie i odpowiedzialnie.

Występują problemy w nowo utworzonych rodzinach zawodowych, które związane są z trudnością w nawiązywaniu kontaktów pomiędzy rodzicami zastępczymi a ich podopiecznymi. Problemy są konsekwencją trudności w adaptacji dzieci do nowego środowiska, a przede wszystkim z niewłaściwym zachowaniem się dzieci obciążonych problemami wychowawczymi. Rodziny te potrzebują szczególnego wsparcia, wyrozumiałości i cierpliwości. Koordynator wraz z zespołem rodzinnej pieczy zastępczej obejmuje wszystkie rodziny opieką i wsparciem, oraz monitoruje efekty pracy rodzin zastępczych z dziećmi znajdującymi się pod ich opieką.

Nie można wykluczyć problemów wychowawczych w przyszłości, mogą wystąpić w tych rodzinach, w których przez wiele lat nic niepokojącego się nie działo. Dzieci dorastają i z wiekiem narastają problemy wychowawcze związane z buntem nastolatków, pierwszymi problemami wieku dorastania, czy wynikające z zaniedbań samych wychowawców. Zespół rodzinnej pieczy zastępczej wychodzi naprzeciw oczekiwaniom rodzinom zastępczym, wspiera w trudach codziennej pracy i w razie potrzeb, pomaga w występujących trudnościach.

W 2016 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ząbkowicach Śląskich, dla rodzin zastępczych zorganizowało grupy wsparcia i szkolenia. Rodziny zastępcze w związku z trudnościami z jakimi muszą się zmagać z racji pełniącej funkcji, zgłaszają potrzeby uczestnictwa w grupach wsparcia i szkoleniach. Konieczne jest organizowanie okresowych

szkoleń dla rodzin zastępczych, tak aby zapewnić jak największej liczbie dzieci profesjonalną i kompletną ochronę i pomoc w ramach rodzinnej pieczy zastępczej.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej w 2016 r. brali udział w dwóch specjalistycznych szkoleniach, których przedmiotem było: Szkolenie z zakresu: „Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej - dotychczasowe doświadczenia” oraz „Współpraca Pracownik Socjalny – Asystent Rodziny – Koordynator pieczy zastępczej”.

IX. SPECJALISTYCZNA POMOC PSYCHOLOGICZNA

Specjalistycznym wsparciem psychologicznym objętych zostało łącznie **21 rodzin**, w tym **7 zawodowych** oraz **2 pogotowia rodzinne** (a w nich 31 dzieci w pieczy zastępczej i sześćoro biologicznych), **7 niezawodowych** (9 dzieci) i **5 spokrewnionych** (9 dzieci). Wiek dzieci, którym udzielana była pomoc psychologiczna kształtuje się w przedziale od 3 do 18 lat.

Współpraca z wyżej wskazanymi rodzinami ma charakter stały, a spotkania z psychologiem odbywają się regularnie (w zależności od potrzeb częstotliwość spotkań waha się od widzeń raz w tygodniu do wizyt raz na 1-2 miesiące). Ponadto, psycholog odbył jednorazowe konsultacje z pozostałymi rodzinami zastępczymi, które nie są pod stałą opieką psychologiczną.

Ponadto, psycholog uczestniczył w widzeniach rodziców biologicznych ze swoimi dziećmi, przebywającymi w pieczy zastępczej. W jednym przypadku ojciec spotkał się z trójką swoich dzieci, przebywających w rodzinie zastępczej zawodowej. Spotkanie odbyło się w grudniu na terenie Kłodzka. W drugim przypadku matka biologiczna od września co miesiąc widuje się ze swoimi dwiema córkami, przebywającymi w rodzinie zastępczej spokrewnionej u swoich dziadków.

X. DZIAŁANIA INTEGRACYJNE

28 maja na terenie Plantów Zamkowych w Ząbkowicach Śląskich odbył się **II Powiatowy Piknik Rodzin Zastępczych**. Piknik organizowany był pod patronatem Starosty Ząbkowickiego Pana Romana Festera z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego oraz Międzynarodowego Dnia Dziecka i Dnia Rodziny.

9 grudnia odbyło się **spotkanie mikołajkowe**, w którym udział wzięło 12 rodzin zastępczych zawodowych oraz rodzinny dom dziecka, mających pod opieką łącznie 52 dzieci. Spotkanie odbyło się pod patronatem Starosty Ząbkowickiego Pana Romana Festera. Zabawę wraz z pracownikami PCPR współprowadzili Pani Marzena Łukasik oraz klerycy Metropolitalnego Wyższego Seminarium Duchownego we Wrocławiu "Annus Propedeuticus" w Henrykowie.

XI. PROGRAMY MINISTERSTWA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ząbkowicach Śląskich w 2016 roku ponownie aplikowało w konkursie ogłoszonym przez Ministerstwo pracy i Polityki Społecznej w ramach „Resortowego programu wspierania rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2016”. Starania zakończyły się uzyskaniem dotacji w wysokości 23.088 zł na refundację części wynagrodzenia dla koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w wysokości 23.088 zł, co stanowi 31,82% kwoty wydatkowanej na ten cel.

XII. SZKOLENIA DLA RODZIN ZASTĘPCZYCH

W terminie od 11 października do 6 grudnia odbyło się **szkolenie dla rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych**, organizowane przez Towarzystwo Społeczne „Razem”. Szkolenia odbywały się w 2 grupach (gr. I- rodziny zastępcze zawodowe – 12 rodzin, gr. II – 19 rodzin: 16 rodzin zastępczych niezawodowych i 3 rodziny spokrewnione). Każda z grup zrealizowała 20 godzin dydaktycznych. Zakres szkolenia obejmował następujące tematy:

- normy i zasady życia społecznego – jak je kształtować,
- przemoc, dziecko krzywdzone,
- uzależnienia: od komputera, alkohol i narkotyki w okresie dojrzewania,
- diagnoza i pomoc w zaburzeniach zachowania,
- motywowanie do nauki,
- jak rozmawiać o kwestiach finansowych,
- komunikacja w rodzinie,
- radzenie sobie ze stresem,
- metody rozwiązywania problemów w rodzinie.

XIII. KOLONIE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY Z RODZIN ZASTĘPCZYCH

Na wakacjach odbyły się **2 turnusy wypoczynkowe** w Ośrodku Wypoczynkowym „Magda” w Pustkowie, organizowane przez Kuratorium Oświaty we Wrocławiu. Uczestnikami mogły być dzieci i młodzież, które ukończyły 7. rok życia, a nie przekroczyły 16. roku życia. Pierwszy turnus odbył się w terminie 08.07.2015 – 21.07.2015 r. i skorzystało z niego 11 dzieci, przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. Na wypoczynek w drugim terminie (21.07.2015 – 03.08.2015 r.) pojechało 19 osób. Udział w koloniach był bezpłatny.

XIV. INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

14.1 Dom Dziecka „Jutrzenka” w Bardzie

Na terenie Powiatu Ząbkowickiego od 2014 do 31 grudnia 2016 roku funkcjonował Dom Dziecka „Jutrzenka” w Bardzie w nowej formie organizacyjnej, który skupiał trzy placówki opiekuńczo-wychowawcze pod jednym węzłem administracyjnym („FELICITA”, „MALI WSPANIALI”, „SPARTA”). Każda z nich przeznaczona była dla 14 dzieci i

posiadała warunki zbliżone do rodzinnych, tzn. posiadała pomieszczenia mieszkalne takie jak: sypialnie, kuchenka, salon, łazienka, przedpokój a także stałą kadrę wychowawczą zatrudnioną w konkretnej placówce. Każda z placówek ustalała swój odrębny harmonogram zajęć wychowawczych, jadłospis, dokonuje zakupów art. spożywczych, chemicznych, szklonych, odzieży itp. Ogółem w trzech placówkach były 42 miejsca.

Placówki działały na podstawie umowy zlecenia realizacji zadania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zawartej w dniu 14.01.2014 r. pomiędzy Powiatem Ząbkowickim a Zgromadzeniem Sióstr Maryi Niepokalanej Prowincja Polska.

Dla harmonijnego rozwoju dzieci w 2016 r. stosowano w placówkach indywidualne i grupowe metody oddziaływania mające na celu wyrównanie braków rozwojowych, rozwój zainteresowań, kształtowanie postaw prospołecznych, zapewnienie powodzenia szkolnego, przywrócenie prawidłowych więzi emocjonalnych z rodziną, przygotowanie do samodzielnego życia. Placówki zapewniały dzieciom dostęp do nauki, która odbywała się w szkołach poza placówkami, pomoc w nauce, w szczególności przy odrabianiu zadań domowych oraz przez udział w zajęciach wyrównawczych, zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno-sportowych. Wychowankowie mieli do dyspozycji na terenie placówek: salę teatralną, gimnastyczną, terapii miękkiej, plastyczną, bibliotekę oraz boisko i plac zabaw. Systematycznie prowadzona była indywidualna i grupowa terapia pedagogiczna, wychowankowie byli także objęci pomocą psychologiczną. Wychowankowie mieli możliwość rozwijania swoich zainteresowań i zdolności poprzez uczestnictwo w zajęciach i kursach plastycznych, przygotowywanie przedstawień, organizację różnego rodzaju zajęć i zabaw dla młodszych wychowanków. Wychowankowie mieli możliwość integracji ze środowiskiem lokalnym poprzez uczestnictwo w imprezach organizowanych w najbliższej okolicy oraz na terenie placówki (np. organizacja przedstawień Bożonarodzeniowych, Dni Jutrzenki, Spotkania Wielkanocnego, comiesięcznych urodzin i dyskotek). Ścisła współpraca z wolontariuszami zaowocowała organizacją wspólnych imprez/uroczystości, pomocą w nauce, uczestnictwem w działaniach życia codziennego. Dzięki ich zaangażowaniu i sponsorom możliwe było zorganizowanie wielu inicjatyw, m.in. udział w: pieszych górskich wycieczkach, spływach pontonowych, wyjazdach na basen, łyżwy i do kina.

Z dniem 31 grudnia 2016 roku nastąpiła likwidacja placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego „Jutrzenka” w Bardzie, która była prowadzona na zlecenie powiatu przez Zgromadzenie Sióstr Maryi Niepokalanej Prowincja Polska. W czerwcu 2016 roku Zgromadzenie złożyło Zarządowi Powiatu Ząbkowickiego oświadczenie, że nie zamierza przedłużyć wygasającej z dniem 31 grudnia 2016 roku umowy na prowadzenie placówki.

Liczba dzieci

Stan na dzień 01.01.2016 r.	41
Ilość przyjętych dzieci w okresie 01.01.-31.12.2016 r.	0
Ilość opuszczających placówkę dzieci w okresie 01.01.-31.12.2016 r.	14
Stan na dzień 31.12.2016 r.	27

W Domu Dziecka „Jutrzenka” znajdowały się dzieci w wieku od 10 r.ż. Jednakże na dzień 31.12.2016 r. opieką objęte były również dzieci w wieku 3, 5 i 6 lat - zasada nierozdzielania rodzeństw.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. placówkę opuściło 14 wychowanków:

- 3 podopiecznych usamodzielniało się, z czego 3 powróciło do lokali rodzin biologicznych. Dwoje z nich kontynuuje naukę, a jedna osoba kontynuowała naukę do 31 sierpnia 2016 r.
- 2 podopiecznych odeszło do rodzin zastępczych
- 9 podopiecznych powróciło do rodzin biologicznych

Działania podejmowane w procesie krótko i długofalowym zaspokajały podstawowe potrzeby, pogłębiały wiedzę i umiejętności wychowanków, rozwijały i poszerzały ich zainteresowania.

- w kwestiach zdrowotnych:
 - kształtowanie prawidłowych nawyków higienicznych
 - zapobieganie chorobom poprzez właściwe odżywianie się, dostosowanie ubioru do warunków pogody,
 - zajęcia sportowe,
 - profilaktyka - zapoznanie z konsekwencjami palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania narkotyków i in. środków odurzających(filmy, prasa, rozmowy)
 - umiejętność postępowania w trakcie choroby
 - odpowiednie warunki mieszkaniowo-bytowe
 - uczestnictwo w turnusach sanatoryjnych
- w kwestiach rozwoju społecznego:
 - poszanowanie godności drugiego człowieka i efektów jego pracy
 - umiejętność kulturalnego zachowania w każdej okoliczności
 - uczestnictwo w życiu kulturalnym placówki i okolicznej społeczności
 - utrzymywanie kontaktów z rodzinami biologicznymi, zaprzyjaźnionymi, lokalnym społeczeństwem
 - krzewienie tradycji, uwrażliwianie na jej znaczenie w życiu człowieka (święta, urodziny itp.)
 - planowanie codziennych zajęć, systematyczność w ich wykonywaniu
 - wykonywanie czynności samoobsługowych
 - rozporządzanie kieszonkowym
 - wykonywanie czynności administracyjnych (zapisy do szkół, wypełnianie dokumentów, wyrabianie dowodów osobistych, legitymacji, kontaktowanie się z właściwymi urzędami, załatwianie spraw urzędowych - podanie o mieszkanie, założenie konta bankowego)
 - umiejętność gospodarowania własnymi środkami (kieszonkowe)
 - dokonywanie zakupów (art. spożywcze, szkolne, odzież, leki, obuwie, składki) i wg hierarchii potrzeb (usamodzielniani)

- w kwestiach rozwoju intelektualnego i emocjonalnego:
 - całodobowa opieka sprawowana przez wykwalifikowanych pracowników
 - stała współpraca z psychologiem, pedagogiem, logopedą, terapeutami
 - systematyczny kontakt z poradniami, ośrodkami adopcyjnymi,
 - współpraca z placówkami resocjalizacyjnymi
 - współpraca z OPS-ami, sądami, kuratorami, policją
 - współpraca ze szpitalami dla nerwowo i psychicznie chorych w Pieszcach
 - współpraca ze szkołami
 - korzystanie z przybytków użyteczności publicznej (biblioteka, kino, sala sportowa, basen, kafejka internetowa, muzea, zabytki)
 - organizacja czasu wolnego (imprezy i wyjazdy org. na terenie placówki jak i na wyjazdach, ferie zimowe i wakacje, spływy pontonowe, realizacja planów pracy)
 - uczestnictwo w zajęciach wyrównawczo - kompensacyjnych, pozalekcyjnych i innych
 - poznawanie kultury i zwyczajów regionalnych

Działania podejmowane w długofalowym procesie socjalizacyjnym zaspakajały podstawowe potrzeby, polepszyły i pogłębiły wiedzę i umiejętności wychowanków w kwestiach zdrowotnych, rozwoju społecznego, psychicznego, intelektualnego i emocjonalnego.

W roku 2016 dotacja z budżetu powiatu na funkcjonowanie Domu Dziecka wynosiła 1.580.437,00 zł. Dom Dziecka otrzymał również darowizny na ogólną kwotę 24.418,84 zł, była to odzież (2.909,02 zł), art. gospodarcze i wyposażenie (6.135,01 zł), art. spożywcze (1.357,13 zł), pomoce dydaktyczne i książki (5.812,68 zł), komputery, laptopy i gry (1.845,00 zł).

Wszystkie środki finansowe zostały właściwie rozdzielone na realizację poszczególnych zadań, które wpłynęły m.in. na:

- a) poprawę warunków bytowych wychowanków poprzez:
 - odmalowanie pomieszczeń, które tego wymagały (przedpokój, łazienki, kuchenki, salon, pokoje, uczelnia) - estetyczny wygląd,
 - odgrzybianie pomieszczeń, które tego wymagały (łazienki, pokoje) - estetyka, zapobieganie chorobom,
 - zakup lub wymiana zużytego sprzętu/przedmiotów (żarówki, linoleum, doposażenie kuchenek, artykuły gospodarstwa domowego, krzesła, tapczany, narożniki, laptopy),
 - Ułożenie glazury na ścianach – ochrona ścian.
- b) poprawę bezpieczeństwa wychowanków poprzez:
 - przestrzeganie w placówkach wymogów bezpieczeństwa (niezbędne kontrole, realizacja zaleceń pokontrolnych, dostosowywanie do zmian wg. przepisów),
 - systematycznie przeprowadzane niezbędne naprawy (krany, uszczelki, lampy, meble, szybki, zawiasy, pralki, baterie, krzesła, gniazdko, telefon, drzwi, zlewy, spłuczki, umywalki, zamki, lampki, wymieniono linoleum itp.),

- przeprowadzanie niezbędnych szkoleń pracowniczych (BHP, stanowiskowe oraz inne wg potrzeb),
 - Zabezpieczenie i opisanie bezpieczników.
- c) poprawę warunków dotyczących zaspokojenia potrzeb społecznych, zdrowotnych i emocjonalnych:
- wykonanie niezbędnych zakupów art. spożywczych, szkolnych, chemicznych, odzieży, obuwia, leków itp.,
 - zorganizowanie wyjazdów wypoczynkowych: ferie zimowe - obóz zimowy w Białym Dunajcu, wakacje: Kolonie, wczasy nad morzem w Darłównu oraz wyjazdów zdrowotnych: Uzdrowisko Kudowa Zdrój, Świeradów Zdrój,
 - zatrudnienie odpowiedniej kadry pracowniczej(wychowawcy, opiekunowie dziecięcy, opiekunowie pomocniczy, psycholog, obsługa administracyjna- dyrektor, księgowa, kadrowa, pracownik gospodarczy),
 - zapewnienie przejazdów w celu rozwijania zainteresowań i uczestnictwa w życiu społecznym otoczenia (Jarmark Wielkanocny, Dni Ząbkowic Śl., Dni Barda, Powiatowy Piknik Rodzin Zastępczych, wędrówki piesze, dyskoteki, wyjazdy na basen i do kina, turniej piłki nożnej Oborniki Śl., klub piłki nożnej „ORLIK” Ząbkowice Śl. i „Unia” Bardo, pantomima, szczudlarze, klub KUSY, Moto-serce Bardo i Ząbkowice Śląskie, Nakrętki dla Hospicjum, Muzeum Węgla w Wałbrzychu, Muzeum Starożytności we Wrocławiu),
 - kontrolowanie stanu zdrowia podopiecznych (szczepienia, wizyty kontrolne, wizyty u specjalistów).

14.2 Rodzinny Dom Dziecka w Targowicy

Od 2015 roku na terenie Powiatu Ząbkowickiego funkcjonuje placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego w Targowicy. Umowa na prowadzenie rodzinnego domu dziecka została podpisana 13 listopada 2015 r. pomiędzy powiatem Ząbkowickim a Stowarzyszeniem „PIOTRUŚ PAN” z siedzibą Targowicy. W placówce przebywa 9 dzieci (docelowo nie więcej niż 10 dzieci). Placówka zapewnia dzieciom całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja ich niezbędne potrzeby emocjonalne, rozwojowe, zdrowotnych, bytowe, społeczne itp. Umowa została zawarta na czas określony, tj. do dnia 12 listopada 2020 r. W 2016 roku została udzielona dotacja w wysokości 345.600 zł.

We wrześniu 2016 r. przeprowadzony został otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego z zakresu pieczy zastępczej pod nazwą prowadzenie na terenie powiatu czterech placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego. Zarząd Powiatu Ząbkowickiego zlecił prowadzenie czterech placówek typu rodzinnego na czas od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2019 r. trzem stowarzyszeniom: Stowarzyszeniu „Piotruś Pan” – Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego w Ząbkowicach Śląskich, Stowarzyszeniu „Jak Nie My To Kto” – Rodzinny Dom Dziecka „Jak Nie My To Kto” w Srebrnej Górze, Stowarzyszeniu „Kopciuszek” – Rodzinny Dom Dziecka w Przyłęku i

Rodzinny Dom Dziecka w Dzbanowie. W dniach 29.12.2016 r. oraz 30.12.2016 r. podpisane zostały trzy umowy o powierzenie realizacji zadania publicznego.

Z budżetu Powiatu Ząbkowickiego zostaną udzielone w 2017 r. dotacje na prowadzenie placówek. Na lata następne wysokość dotacji ustalana będzie corocznie w uchwale budżetowej Powiatu Ząbkowickiego.

XV. KIEROWANIE DO INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Powiat kieruje dzieci i młodzież do odpowiedniego typu placówki przy pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. W 2016 roku Sąd Rejonowy w Ząbkowicach Śl. wydał **15 postanowień** dotyczących umieszczenia **15 dzieci** tymczasowo lub na stałe w pieczy zastępczej. W 2016 roku Sąd Rejonowy w Sieradzu wydał jedno postanowienie dot. umieszczenia jednego dziecka w pieczy zastępczej (na podstawie porozumienia). W wyniku tych postanowień w 2016 r. umieszczono dzieci w następujących placówkach:

- Dom Dziecka „Wiosna” w Krzydlinie Małej - umieszczone zostało **1 dziecko**,
- Dom Dziecka w Kątach Wrocławskich - umieszczonych zostało **3 dzieci**,
- Dom Dziecka w Rafałówce - umieszczone zostało **1 dziecko**,
- Pogotowie Rodzinne w Henrykowie - umieszczonych zostało **5 dzieci**,
- Pogotowie Rodzinne w Braszowicach - umieszczonych zostało **6 dzieci**.

W placówkach opiekuńczo – wychowawczych w 2016 roku poza terenem powiatu Ząbkowickiego przebywało 33 dzieci (Kłodzko, Górzec, Krzydlina Mała, Ludów Polski, Kąty Wrocławskie, Oława, Rafałówka, Sarnów). Koszt utrzymania dzieci w placówkach poza terenem powiatu ząbkowickiego w 2016 roku wyniósł 939.147,52 zł.

XVI. KIEROWANIE DO INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ – POROZUMIENIA

W roku 2016 powiat Ząbkowicki objął instytucjonalną opieką łącznie 5 dzieci pochodzących z terenów innych powiatów. Dzieci zostały umieszczone w Domu Dziecka „Jutrzenka” w Bardzie. W zawiązku z przyjęciem pod opiekę do ww. placówki dzieci spoza terenu powiatu ząbkowickiego, zostały podpisane stosowne porozumienia w sprawie regulowani należności za pobyt dzieci w placówce na terenie Powiatu Ząbkowickiego z przedstawicielami Powiatu Kłodzkiego i Zgorzeleckiego.

Zgodnie z zawartymi porozumieniami ww. powiaty dokonywały zwrotu poniesionych wydatków na utrzymanie dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Zobowiązania powiatów względem Powiatu Ząbkowickiego przedstawiały się następująco:

Powiat	Ogółem kwota dochodu
Kłodzki	27.709,86 zł
Zgorzelecki	106.415,06 zł
ŁĄCZNIE	134.124,92 zł

Łączny dochód powiatu w 2016 roku za pobyt dzieci z innych powiatów wyniósł 134.124,92 zł.

XVII. ODPLATNOŚĆ GMIN ZA POBYT DZIECI W INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

W myśl art. 191 ust. 10 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej „w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej (...) gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt. 2 w wysokości **10%** w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, **30%** w drugim roku, **50%** w trzecim roku i następnym”. Stąd też tutejsza jednostka obciąża gminy w następująco wysokościach:

Gmina	Ogółem kwota	Ilość dzieci
Kamieniec Ząbkowicki	15.306,57 zł	3
Stoszowice	39.951,90 zł	2
Ząbkowice Śląskie	233.260,83 zł	24
Ziębice	114.619,49 zł	15
ŁĄCZNIE	403.138,79 zł	44

XVIII. ODPLATNOŚĆ RODZICÓW BIOLOGICZNYCH ZA POBYT DZIECI W INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z art. 193 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej „za pobyt dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę w wysokości średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej (...)”. Na podstawie ww. przepisów prawa w ubiegłym roku wydane zostały decyzje w zakresie opłaty za pobyt dzieci pochodzących z terenu powiatu ząbkowickiego przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Wydano łącznie 61 decyzji w tym:

- 61 decyzji w zakresie rodziców biologicznych:
 - 47 decyzji odstępujących od ustalenia opłaty za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych,
 - 4 decyzje ustalające odpłatność rodziców za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych,
 - 3 decyzje uchylające odpłatność rodziców za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
 - 6 decyzji zmieniających odpłatność rodziców za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
 - 1 decyzja umarzająca odpłatność rodzica biologicznego za pobyt dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Łącznie uzyskano dochód z odpłatności rodziców za pobyt dzieci w wysokości 3.700 zł. co stanowi dochód powiatu.

XIX. REALIZACJA POWIATOWEGO PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ DLA POWIATU ZĄBKOWICKIEGO W 2016 ROKU

Zgodnie z art. 180 pkt 1 ww. ustawy do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3 – letnich powiatowych programów, dotyczących rozwoju pieczy zastępczej. W zatwierdzonym przez Radę Powiatu Ząbkowickiego dnia 25 lutego 2016 r. programie wskazano na konieczność podjęcia działań profilaktycznych, wspomagających i wspierających rodzinę biologiczną dziecka, rozwijających i wspierających rodzinną pieczę zastępczą oraz usamodzielniających się wychowanków, a także utrzymujących poziom świadczonych usług przez instytucjonalną pieczę zastępczą, funkcjonującą na terenie powiatu.

Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest wyznaczona przez starostę jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot, któremu zlecono realizację tego zadania. W powiecie ząbkowickim funkcję tę pełni Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Na podst. Art. 76, ust. 2 ww. ustawy w centrum utworzony został zespół do spraw pieczy zastępczej, w którego skład wchodzi: koordynator, psycholog i dwóch pracowników socjalnych.

CEL GŁÓWNY

Stworzenie w powiecie ząbkowickim zintegrowanego systemu pieczy zastępczej. Osiągnięcie tego celu umożliwi realizacja celów szczegółowych

Cel szczegółowy nr 1 - doskonalenie systemu opieki nad dzieckiem, przebywającym w pieczy zastępczej

Planowane kierunki działań	Wskaźniki	Realizacja
<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca zespołu ds. pieczy zastępczej z rodzinami biologicznymi, rodzinami zastępczymi, asystentami rodzin, pracownikami socjalnymi, sądem rodzinnym, policją i innymi podmiotami zajmującymi się pomocą dziecku w celu objęcia dziecka optymalnym wsparciem i pomocą w celu powrotu do domu rodzinnego. 2. Promowanie w środowisku lokalnym rodzinnych form opieki zastępczej. 3. Zapewnienie środków finansowych w budżecie powiatu na tworzenie i utrzymanie kolejnych zawodowych i niezawodowych rodzin zastępczych. 4. Realizacja procesu diagnostyczno – kwalifikacyjnego kandydatów na rodziców zastępczych. 5. Wspieranie rodziców zastępczych w pełnieniu funkcji wychowawczej. 	Liczba utworzonych zawodowych i niezawodowych rodzin zastępczych.	43 rodziny , w tym 31 niezawodowych i 12 zawodowych
	Liczba zgłaszających się kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej.	3 rodziny
	Liczba kandydatów, którzy otrzymali świadectwo kwalifikacyjne do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.	1 rodzina
	Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, czas pobytu w placówce.	44 dzieci
	Wysokość środków finansowych przeznaczonych w budżecie powiatu na tworzenie kolejnych zawodowych i niezawodowych rodzin zastępczych.	2 rodziny

Cel szczegółowy nr 2 - doskonalenie pracy w rodziną biologiczną

<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca i koordynacja lokalnych instytucji i służb na rzecz aktywizacji rodziny naturalnej w celu poprawy ich sytuacji życiowej i zmiany stylu życia. 2. Konstruowanie i wdrażanie w porozumieniu z asystentami rodziny indywidualnych programów pracy z rodziną. 	Liczba wychowanków, którzy powrócili do rodzin naturalnych.	1 osoba
	Liczba rodzin, u których nastąpiła poprawa funkcjonowania.	1 rodzina

Cel szczegółowy nr 3 - pomoc w usamodzielnianiu wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wczesne przygotowanie wychowanków do usamodzielniania. 2. Zapewnienie w budżecie powiatu środków finansowych przeznaczonych na wypłatę świadczeń związanych z usamodzielnianiem się wychowanków placówek oraz rodzin zastępczych w celu sprawnej realizacji indywidualnych planów usamodzielnienia. 3. Pomoc przy opracowywaniu przez wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzin zastępczych indywidualnych programów usamodzielnienia. 4. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnianie i kontynuowanie nauki na podstawie sporządzonych planów usamodzielnienia. Pomoc w razie potrzeby pracowników socjalnych oraz koordynatora pieczy zastępczej w ich realizacji. 5. Współpraca instytucji w powiecie ząbkowickim na rzecz wsparcia usamodzielnianych wychowanków w tym m.in. w celu pozyskania lokalu mieszkalnego i zatrudnienia. 	Liczba pozytywnych wyników oceny realizacji programu usamodzielniania.	2
	Liczba wychowanków, którzy otrzymali wsparcie.	51 wychowanków
	Formy wsparcia, udzielanego wychowankom i ich liczba.	<ul style="list-style-type: none"> • Kontynuacja nauki – 45 osób • pomoc na usamodzielnienie – 11 • pomoc na zagospodarowanie – 4 • praca socjalna – 12
Cel szczegółowy nr 4 – podniesienie jakości usług świadczonych w zakresie pomocy dziecku i rodzinie		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnienie środków finansowych w budżecie powiatu na podnoszenie kwalifikacji kadry zatrudnionej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ząbkowicach Śl. 2. Udział w szkoleniach i konferencjach w zakresie pomocy dziecku i rodzinie. 3. Korzystanie z doświadczeń innych w zakresie stosowanie dobrych praktyk w obszarze opieki nad dzieckiem i rodziną. 4. Inicjowanie współpracy z jednostkami pomocy społecznej i innymi podmiotami w zakresie wzajemnej wymiany doświadczeń w zakresie pomocy dziecku i rodzinie. 	Liczba pracowników biorących udział w szkoleniach i innych formach podnoszenia kwalifikacji.	13 osób

Realizacja harmonogramu rzeczowo-finansowego Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Ząbkowickiego w 2016 rok

Nr	Zadanie	Podjęte działania	Kwota wydatków w złotych
1	Przygotowanie i koordynacja warunków do rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej	Organizacja rodzinnej pieczy zastępczej: Zapewnienie funkcjonowania zespołu ds. pieczy zastępczej, w skład którego wchodzi: - dwóch koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, - psycholog, - pracownik socjalny	171.291,77 zł
		Poszukiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej: - zamieszczanie informacji na stronie PCPR, - zamieszczanie informacji w lokalnych mediach, artykuły prasowe, wywiady.	1.100,00 zł
2	Rozwój rodzinnej pieczy zastępczej z uwzględnieniem limitów zawodowych rodzin zastępczych	Nabór, szkolenie i kwalifikacja kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej	Nabór i szkolenie odbyło się bezpośrednio w Ośrodku Adopcyjnym we Wrocławiu
		Określenie corocznych limitów rodzin zastępczych zawodowych na rok 2016: utworzenie 2 zawodowych rodzin zastępczych i umieszczenie w nich dzieci	48.000,00 zł
		Utworzenie w miarę potrzeb rodzin pomocowych	1 rodzina pomocowa przez okres 1 miesiąca
3	Współpraca ze środowiskiem lokalnym	Współpraca z: - gminnymi ośrodkami pomocy społecznej, - asystentami rodzin, - instytucjami oświatowymi, - placówkami wsparcia dziennego, - podmiotami leczniczymi, - organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz dziecka i rodziny, - kościołami	Działania realizowane w ramach zadań statutowych PCPR w Ząbkowicach Śląskich
4	Objęcie pomocą psychologiczną – pedagogiczną rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci	Konsultacje psychologiczne: - dla rodziców zastępczych, - dla dzieci	Działania realizowane w ramach zadań statutowych PCPR – koordynator, psycholog
		Pomoc pedagogiczna: - dla rodziców zastępczych, - dla dzieci	
5	Zapewnienie pomocy prawnej	Zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.	22.320,00 zł (umowa zlecenie z prawnikiem)

6	Systematyczne szkolenia i poradnictwo dla rodzin zastępczych	Systematyczne podnoszenie kwalifikacji rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka poprzez udział w specjalistycznych szkoleniach.	3.200 zł
		Zapewnienie rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.	
7	Szkolenie dla kadry pracującej z rodzinami zastępczymi	Organizowanie lub finansowanie szkoleń dla pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie podnoszenia kwalifikacji w pracy z rodziną i dzieckiem.	2.165 zł
8	Finansowanie świadczeń pieniężnych	Finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w: - rodzinach zastępczych, - rodzinnych domach dziecka, - placówkach opiekuńczo-wychowawczych, - regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, - interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych, - rodzinach pomocowych na jego terenie lub na terenie innego powiatu.	1.795.958,23 zł wydatki na świadczenia dla dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych
		Finansowanie pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym: - rodziny zastępcze, - rodzinne domy dziecka, - placówki opiekuńczo-wychowawcze, - regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne.	120.626,70 zł
9	Ocena sytuacji dziecka, umieszczonego w pieczy zastępczej oraz ocena rodziny zastępczej	Ocena sytuacji dziecka, umieszczonego w pieczy zastępczej (w przypadku dzieci poniżej 3 r.ż. co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych – co 6 miesięcy): - ustalenie aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka, - analiza stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, - modyfikowanie planu pomocy dziecku, - monitorowanie procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie, - ocena stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb, - ocena zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej,	Działania realizowane w ramach zadań statutowych PCPR – praca zespołu ds. pieczy zastępczej

		- informowanie sądu rodzinnego o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce, działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej.	
--	--	---	--

XX. KIEROWANIE DO DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ I OŚRODKA INTERWENCJI KRYZYSOWEJ W BARDZIE

Na terenie Powiatu w 2016 r. funkcjonowały 4 domy pomocy społecznej o różnych profilach, w których przebywało łącznie 466 mieszkańców.

- 1) Dom Pomocy Społecznej w Ząbkowicach Śl. dla 118 osób somatycznie przewlekle chorych,
- 2) Dom Pomocy Społecznej w Ziębicach dla 120 osób somatycznie przewlekle chorych,
- 3) Dom Pomocy Społecznej w Henrykowie – dom prowadzony na zlecenie Powiatu przez Caritas Archidiecezji Wrocławskiej dla 73 osób somatycznie i przewlekle chorych,
- 4) Dom Pomocy Społecznej w Opolnicy dla 155 dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie.

W 2016 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie umieściło (w drodze decyzji administracyjnej) w domach pomocy społecznej na wnioski gmin 97 osoby wymagające całodobowej opieki. Z tego 31 osób z terenu naszego powiatu, a 66 osób spoza naszego terenu (30 osób oczekiwało w 2016 r. w gminach na naszym terenie na skierowanie do domu pomocy – Ząbkowice Śląskie 14 osób, Ziębice 16 osób).

W roku 2016 r. do korzystania z całodobowej opieki w Ośrodku Interwencji Kryzysowej „Nadzieja” w Bardzie tut. Centrum skierowało 4 osoby dorosłe, pod opieką których znajdowało się 4 dzieci. Okres przebywania w Ośrodku wyniósł od 7 dni do kilku miesięcy. Rodziny zostały objęte opieką psychologiczną, prawną i terapeutyczną.

XXI. KONTROLE

Zgodnie z Art. 112 ust. 8 ustawy o pomocy społecznej Starosta przy pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie sprawuje również nadzór nad działalnością jednostek specjalistycznego poradnictwa w tym rodzinnego, ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i ośrodków interwencji kryzysowej.

Zgodnie z opracowanym i zatwierdzonym przez Starostę Ząbkowickiego harmonogramem kontroli pracownicy Centrum przeprowadzili w 2016 r. kontrole:

1. W dniu 31.05.2016 r. w Ośrodku interwencji Kryzysowej w Bardzie. Przedmiotem kontroli był zakres merytorycznej działalności Ośrodka pod względem jakości i efektywności świadczonych usług.
2. W dniach 29-30.09.2016 r. w Domu Opieki św. Jadwigi Śląskiej w Henrykowie. Kontrolą objęto zakres merytorycznej działalności, w tym jakość świadczonych usług bytowych, opiekuńczych, wspomagających i edukacyjnych oraz w zakresie zapewnienia intymności, godności i poczucia bezpieczeństwa podopiecznych DPS.
3. Ponadto w 2016 r. przeprowadzono kontrolę w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Henrykowie (14-16.06.2016 r.).

Przedmiotem kontroli w Warsztatach Terapii Zajęciowej były:

- Zgodność organizacji pracy i zajęć w warsztacie z postanowieniami rozporządzenia, regulaminu organizacyjnego warsztatu oraz z umową.
- Prawidłowość kwalifikowania kandydatów na uczestników warsztatu. Ważność posiadanych przez uczestników warsztatu orzeczeń oraz treść zawartych w nim wskazań.
- Prawidłowość prowadzonej dokumentacji dotyczącej działalności merytorycznej warsztatu, działalność rady programowej, uczestników WTZ, współpracy z rodzicami lub opiekunami uczestników, w tym prawidłowość realizacji planu działalności warsztatu i indywidualnych programów rehabilitacji oraz dokumentowania postępów.
- Zasady i sposób dowozu uczestników do warsztatu.
- Prawidłowość w zakresie zatrudnienia i kwalifikacji kadry warsztatu, wynagrodzenia pracowników, prawidłowość i terminowość naliczania składek ZUS oraz podatku od wynagrodzeń.
- Prawidłowość wykorzystania środków uzyskanych ze sprzedaży produktów i usług wykonanych przez uczestników warsztatu.
- Prawidłowość wykorzystania środków na media.
- Wykaz umów zawartych przez Warsztaty (w związku z okresem na jaki zostały zawarte).
- Prawidłowość klasyfikowania majątku Warsztatu.

W wyniku kontroli nie stwierdzono znaczących uchybień.

XXII. POMOC REPATRIANTOM

W 2016 r. przekazano rodzinom repatriantów przybyłym z Kazachstanu zamieszkałym na terenie powiatu – Szklary Huta (1 rodzina – 5 osób), Rososznica (1 rodzina – 4 osoby), Przedborowa (2 rodziny – każda po 5 osób) – pomoc rzeczową w postaci artykułów żywnościowych, opału, zakupu komputera, zakupu książek i pomoc finansową na studia w łącznej kwocie 50.702,65 zł (w tym pomoc finansowa dla studentów po 1.000 zł miesięcznie na osobę). Zostały również zorganizowane świąteczne spotkania integracyjne z okazji Świąt Wielkanocnych oraz Świąt Bożego Narodzenia, których organizatorem oraz gospodarzem był Starosta Ząbkowicki Roman Fester.

XXIII. REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W 2016 roku Powiatowe Centrum realizowało zadania określone ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2046).

Plan wydatków środków PFRON na rok 2016 r. wynosił 1.881.294,00 zł, z czego na rehabilitację społeczną przeznaczona była kwota 1.823.794,00 zł. Kwota 57.500 zł to środki wydatkowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Ząbkowicach Śląskich na rehabilitację zawodową osób niepełnosprawnych (Uchwała Rady Powiatu Ząbkowickiego Nr XVI/83/2016 z dnia 31 marca 2016 roku ze zm.).

Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych odbywała się w 2016 roku poprzez działania Powiatowego Urzędu Pracy w Ząbkowicach Śląskich. 363 osoby niepełnosprawne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w 2016 r. zostały objęte wsparciem (m.in. pośrednictwem pracy i poradnictwem zawodowym oraz szkoleniami). Niestety mimo starań nie udało się przekwalifikować zawodowo żadnej osoby.

W 2016 roku do Powiatowego Urzędu Pracy wpłynął 1 wniosek o przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej. Na podstawie zawartej umowy przyznano jednorazowo środki dla 1 osoby na łączną kwotę 25.000,00 zł.

W 2016 roku Powiatowy Urząd Pracy zwrócił koszty wyposażenia stanowiska pracy dla 1 osoby niepełnosprawnej na kwotę 32.500,00 zł.

23.1 Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych dla dorosłych, dzieci i młodzieży. PLAN na 2016: 249.964,00 zł

Podstawa prawna:

- a) Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2046),
- b) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 230, poz. 1694 ze zm.).

Z tej formy rehabilitacji skorzystały w 2016 r. **182 osoby niepełnosprawne** oraz **122 opiekunów** na kwotę **249.964,00 zł**.

Należy podkreślić, iż w związku ze zmianą Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej (29 grudnia 2014 r.) w sprawie turnusów rehabilitacyjnych od 1 stycznia 2015 r. wzrosło procentowo dofinansowanie dla osób niepełnosprawnych. Wzrost kształtował się na poziomie:

1. znaczny stopień niepełnosprawności, osoby niepełnosprawne do 16 r.ż. oraz osoby niepełnosprawne w wieku 16-24 uczącej się i niepracującej, bez względu na stopień niepełnosprawności z **27 % na 30% podstawy**
2. umiarkowany stopień niepełnosprawności z **25% na 27% podstawy,**

3. lekkiego stopnia niepełnosprawności z **23% na 25 % podstawy**
4. osoby zatrudnione w zakładach pracy chronionej oraz opiekunowie osoby niepełnosprawnej z 18% na 20% podstawy.

Wysokość dofinansowania uzależniona była od stopnia niepełnosprawności i wynosiła dla stopnia: znacznego 1.217 zł (30% podstawy) – 20%, co dało **973 zł**, umiarkowanego 1.095 zł (27% podstawy) – 20%, co dało **876 zł**, lekkiego 1.014 zł (25 % podstawy) – 20%, co dało **811 zł**, opiekunowie 811 zł (20% podstawy) – 20%, co dało 649 zł. Podstawa określająca procentowe dofinansowanie – przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej ogłaszane co 3 miesiące przez Prezesa GUS – w obowiązującym okresie wynosiło 4.055,04 zł (IV kwartał).

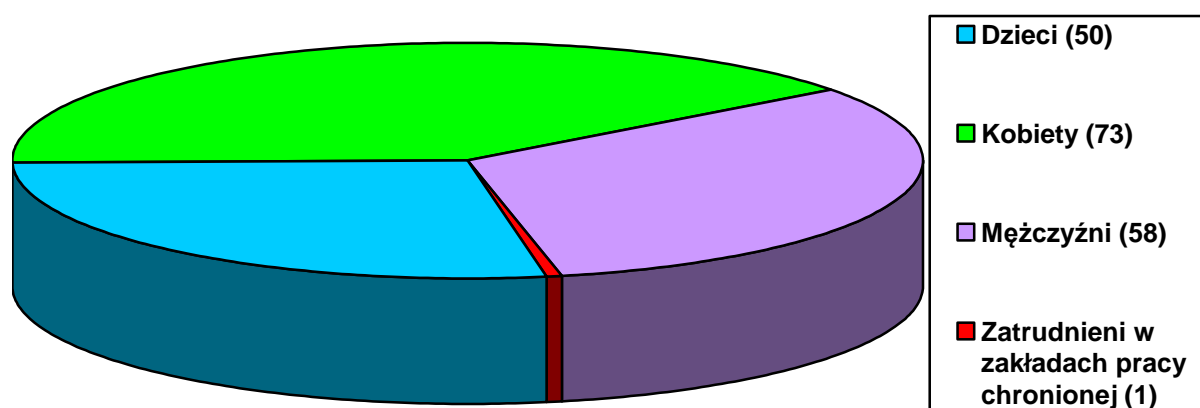
Kryterium dochodowe:

- 50% przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym (2.027,52 zł),
- 65% przeciętnego wynagrodzenia dla osoby samotnie gospodarującej (2.635,77 zł).

Udział osób niepełnosprawnych, które otrzymały w 2016 r. dofinansowanie z PFRON do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym przedstawia się następująco (przy kalkulacji kwoty dofinansowania uwzględniono koszt udziału w turnusie opiekuna osoby niepełnosprawnej):

- 73 kobiety (98.033 zł),
- 58 mężczyzn (73.190 zł),
- 1 osoba zatrudniona w zakładach pracy chronionej (1.300 zł),
- 50 dzieci (77.441 zł)

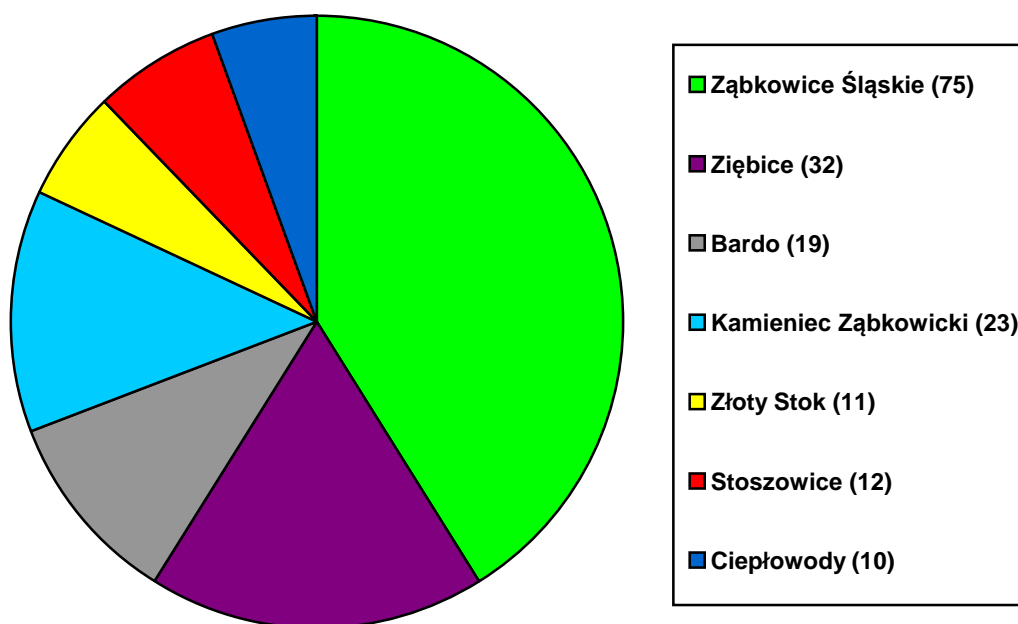
Podział uczestników turnusów:

Niepełnosprawni zamieszkujący miasto stanowili grupę 104 osób (138.603 zł), a mieszkańcy wsi to 88 osoby (111.361 zł).

Podział uczestników na gminy:

- gmina Ząbkowice Śląskie - 75 osób (97.877 zł)
- gmina Ziębice - 32 osoby (46.679 zł)
- gmina Kamieniec Ząbkowicki - 23 osoby (32.137 zł)
- gmina Bardo - 19 osób (27.885 zł)
- gmina Stoszowice - 12 osób (16.259 zł)
- gmina Złoty Stok - 11 osób (14.319 zł)
- gmina Ciepłowody - 10 osób (14.808 zł)

Wykorzystanie środków PFRON na dofinansowania turnusów rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych w 2016 roku

Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych		Narastająco od początku roku do końca kwartału sprawozdawczego	
		Liczba	Kwota
1	Liczba osób ubiegających się o dofinansowanie wraz z opiekunami	582	x
2	W tym: liczba opiekunów	161	x

3	Przyznane dofinansowania (liczba osób i kwota: uczestnicy + opiekunowie)	304	249.964
4	Ogółem wypłacone dofinansowania	304	249.964
	w tym: Dorośli niepełnosprawni z zakładów pracy chronionej	1	650
	Pozostali dorośli niepełnosprawni	131	121.595
	Dzieci i młodzież niepełnosprawna	50	48.854
	Opiekunowie dorosłych osób niepełnosprawnych	78	50.278
	Opiekunowie dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	44	28.587
	Mieszkańcy wsi	51	67.437
	Kobiety	73	98.033

23.2 Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych dla indywidualnych osób niepełnosprawnych. PLAN na 2016 – 117.857,61 zł

Podstawa prawna:

- a) art. 35 a ust. 1 pkt.7 lit. d ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2046)
- b) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- c) zarządzenie nr 3/2015 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ząbkowicach Śląskich z dnia 16.03.2015 r.

W roku 2016 udzielono dofinansowania w łącznej kwocie 117.857,61 zł z tego:

- likwidacja barier architektonicznych – 60.059,12 zł dla 12 osób,
- likwidacja barier technicznych – 46.617,85 zł dla 21 osób,
- likwidacja barier w komunikowaniu – 11.180,64 zł dla 5 osób.

Z zakresu likwidacji barier architektonicznych dofinansowano przystosowanie łazienek do potrzeb osób niepełnosprawnych.

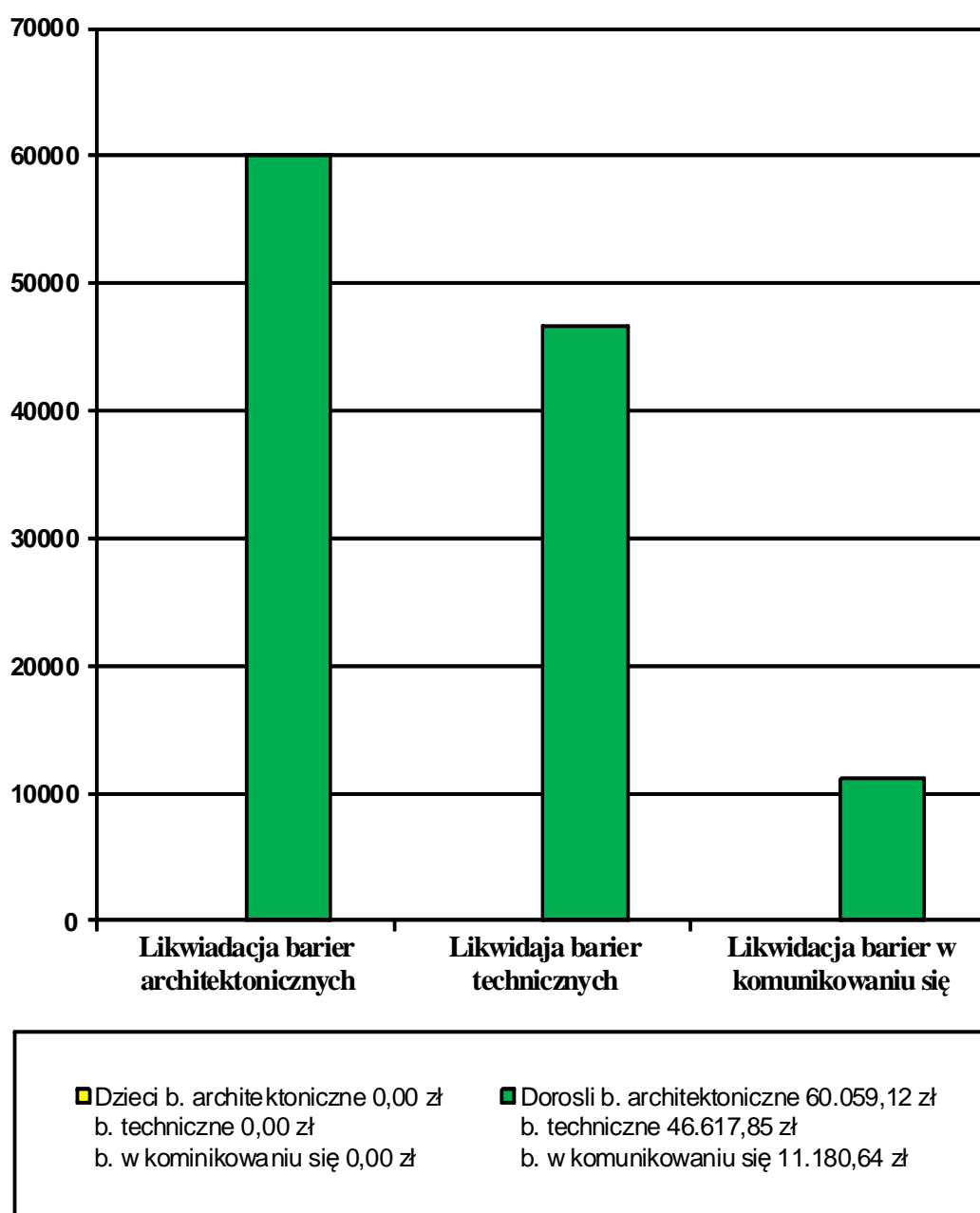
Z zakresu likwidacji barier technicznych dofinansowano m.in.: zakup łóżek ortopedycznych, podnośników wannowych, podwyższenie toaletowe, transporter schodowy.

Z zakresu likwidacji barier w komunikowaniu się dofinansowano: zakup sprzętu komputerowego oraz oprogramowania.

Wysokość dofinansowania likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu może wynieść do 95% kosztów przedsięwzięcia, nie więcej jednak niż do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych nie przysługuje osobom niepełnosprawnym, które w ciągu trzech lat przed złożeniem wniosku uzyskały odpowiednio na te cele dofinansowanie ze środków Funduszu.

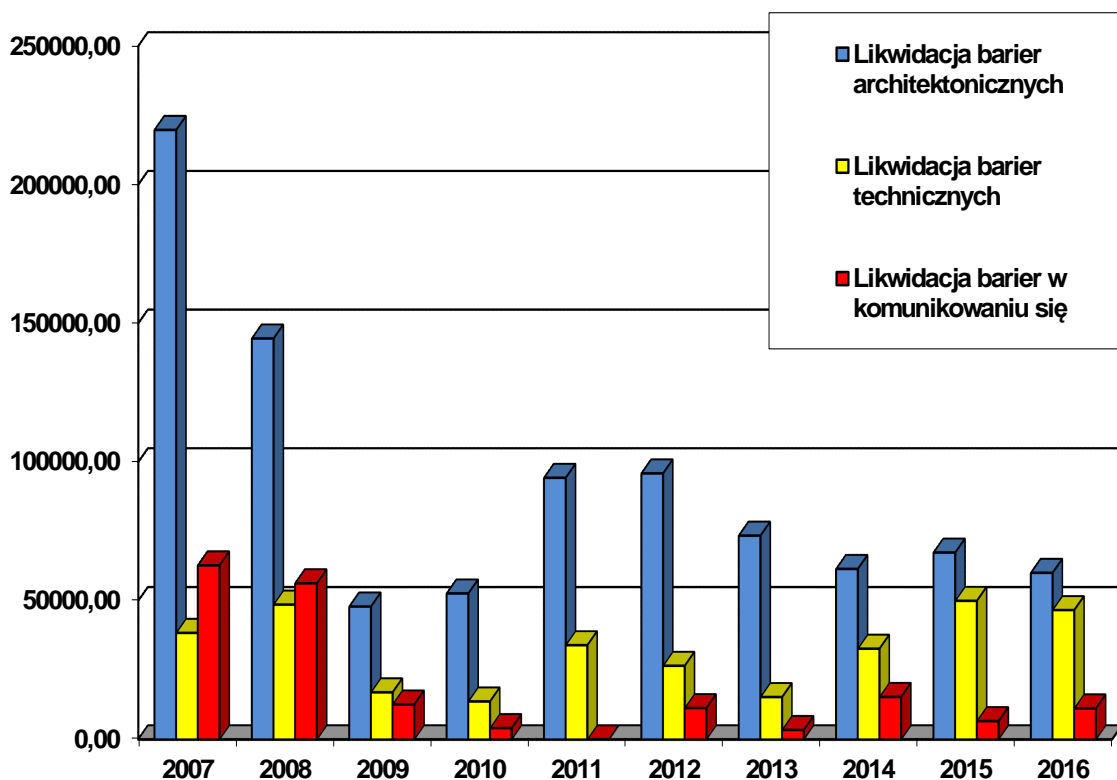
Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się w roku 2016 w podziale na dzieci i dorosłych.

Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się (wyplacone dofinansowanie):

Rok	Likwidacja barier architektonicznych	Likwidacja barier technicznych	Likwidacja barier w komunikowaniu się
2007	219.709,12	384.00,32	62.738,00
2008	144.531,19	48.594,55	56.279,89
2009	47.890,57	16.981,60	12.616,27
2010	52.608,00	13.690,00	4.082,00
2011	94.294,00	33.967,00	0,00
2012	95.894,41	26.536,00	11.306,20
2013	73.461,01	15.260,00	3.409,50
2014	61.459,34	32.693,05	15.299,99
2015	67.355,68	49.947,50	6.603,60
2016	60.059,12	46.617,85	11.180,64

Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się (wyplacone dofinansowanie):

23.3 Dofinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej przy Domu Pomocy Społecznej w Opolnicy i Henrykowie.

PLAN na 2016: PFRON 1.198.152,00 zł, POWIAT na 2016: 133.129,00 zł

Podstawa prawna:

- a) ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2046),
- b) rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz.U. 2004 nr 63 poz. 587).

W 2016 roku na terenie Powiatu Ząbkowickiego działały dwa Warsztaty Terapii Zajęciowej. Jeden przy Domu Pomocy Społecznej w Opolnicy, drugi przy Domu Opieki im. Św. Jadwigi w Henrykowie. Liczba uczestników korzystających z WTZ-ów: Opolnica 40 osób (w tym 7 osób z Powiatu Kłodzkiego), Henryków 35 osób. Ponadto w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Mikoszowie (Powiat Strzeliński) uczestniczyło 8 osób z terenu naszego powiatu. Miesięczny koszt utrzymania uczestnika WTZ w 2016 roku wyniósł 1.481,11 zł.

W 2016 roku WTZ-y finansowane były: w 90% ze środków PFRON, 10% pochodziło z budżetu samorządu powiatowego (obowiązek dofinansowania WTZ w wysokości 10% wynika z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych). Dokładne kwoty przedstawiają się następująco:

- WTZ w Opolnicy otrzymały ze środków PFRON kwotę 638.292 zł, ze środków powiatu 70.922 zł,
- WTZ w Henrykowie otrzymały ze środków PFRON kwotę 559.860 zł, ze środków powiatu 62.207 zł,
- kwota 14.218,56 zł została wydatkowana przez powiat za mieszkańców Powiatu Ząbkowickiego uczestniczących w WTZ w Mikoszowie,
- Powiat Kłodzki przekazał kwotę 12.885,57 zł za mieszkańców swojego powiatu uczestniczących w WTZ w Opolnicy.

23.4 Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych. PLAN na 2016 – 21.486,00 zł

Podstawa prawna:

- a) art. 35 a ust. 1 pkt.7 lit. b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2046),
- b) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Wysokość dofinansowania organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych wynosi do 60% kosztów przedsięwzięcia.

W roku 2016 z dofinansowania do organizacji sportu kultury, rekreacji i turystyki dla organizacji pozarządowych w ramach środków PFRON skorzystali: Polski Związek Niewidomych koło z Ząbkowic Śl. oraz Związek Emerytów i Rencistów z Ząbkowic Śląskich, (wycieczki, spotkania okolicznościowe, zabawy integracyjne) na ogólną kwotę 21.486,00 zł. z czego skorzystało 175 osób niepełnosprawnych.

23.5 Dofinansowanie zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dla dorosłych osób niepełnosprawnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej

Podstawa prawna:

- a) Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2046)
- b) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatów, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 926)
- c) Zarządzenie Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ząbkowicach Śl. nr 2/2011 z dnia 30.03.2011r. w sprawie ustalenia zasad dofinansowania do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych ze środków PFRON - dot. osób, które ubiegają się o dofinansowanie do przedmiotów ortopedycznych, przyznawanych na podstawie zlecenia na zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze potwierdzone dopłatą Narodowego Funduszu Zdrowia na podstawie rozporządzenia z dnia 6 grudnia 2013r. w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie (Dz. U. z 2013 r. poz. 1565), Rozporządzenie to określa limit cenowy oraz ilościowy wydawanych na zlecenie przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych.

Wnioski o dofinansowanie ze środków PFRON do sprzętu rehabilitacyjnego oraz przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych dla osób niepełnosprawnych w tym również dzieci podlegają weryfikacji pod względem kryterium dochodowego, które uprawnia do przyznania pomocy. Kryterium to zostało podzielone na: dochód w rodzinie oraz dochód osoby samotnie gospodarującej. W związku z tym, że dochód ulega zmianie co 3 miesiące w 2016 r. wynosił on w poszczególnych miesiącach:

- 1) styczeń - luty 2016 r. – w rodzinie 1.947,66 zł; dla osoby samotnie gospodarującej 2.531,96 zł,
- 2) marzec, kwiecień, maj 2016 r. – w rodzinie 2.033,47 zł, dla osoby samotnie gospodarującej 2.643,51 zł,
- 3) czerwiec, lipiec, sierpień 2016 r. – w rodzinie 2.090,74 zł, dla osoby samotnie gospodarującej 2.717,96 zł,
- 4) wrzesień, październik, listopad 2016 r. w rodzinie 2.009,54 zł, dla osoby samotnie gospodarującej 2.612,40 zł,
- 5) grudzień 2015r. w rodzinie 2.027,52 zł, dla osoby samotnie gospodarującej 2.635,77 zł.

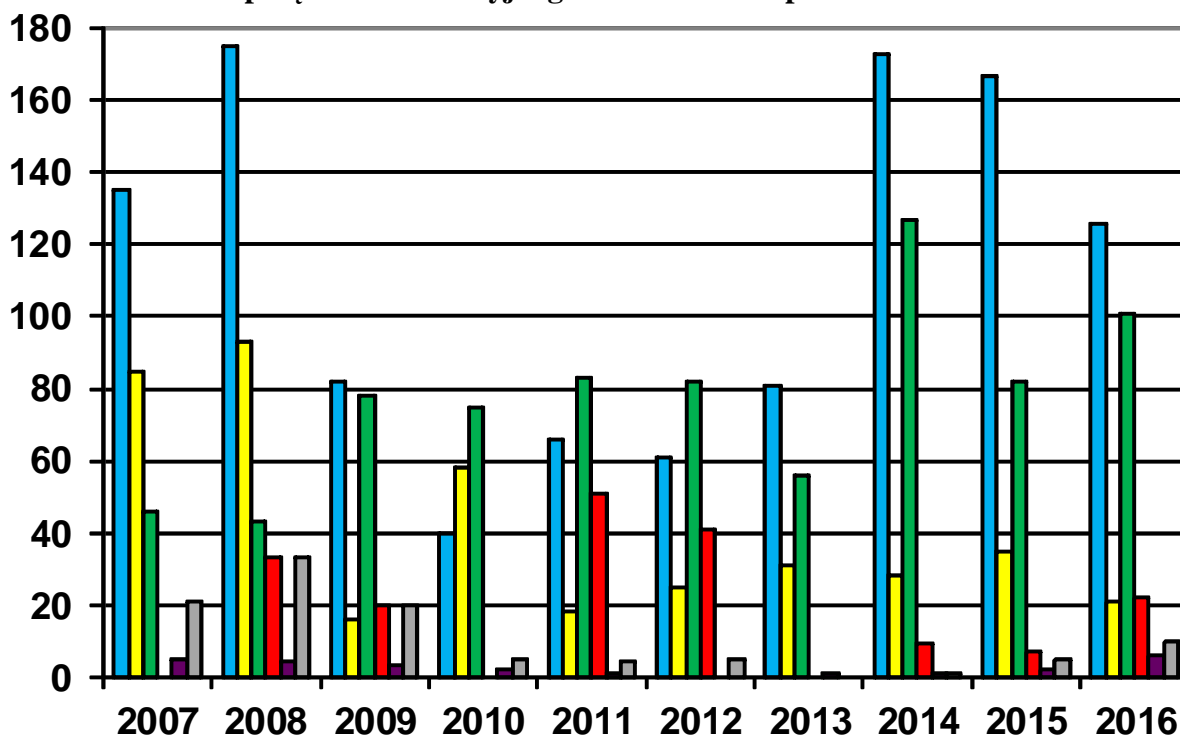
Ponadto dofinansowanie ze środków PFRON, o którym mowa w § 13 ust 2 pkt 2 lit. b rozporządzenia w sprawie określenia zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków PFRON zostało ustalone w oparciu o podział uwzględniający sytuację dochodową osób niepełnosprawnych i ich rodzin. Osoby posiadające niski dochód do 700 zł w rodzinie oraz do 1.000 zł w przypadku osób samotnie gospodarujących przysługuje w wysokości do 75% sumy kwoty limitu wyznaczonego przez ministra właściwego do spraw zdrowia oraz wymaganego udziału własnego osoby niepełnosprawnej w zakupie tych przedmiotów i środków jeżeli cena zakupu jest wyższa niż ustalony limit. Sytuacja dochodowa stanowi wyznacznik udzielanej pomocy dlatego im wyższy dochód osoby ubiegającej się lub jej rodziny, tym pomoc ze środków PFRON w postaci wyliczenia procentowego jest niższa.

Dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego dla osób niepełnosprawnych może wynosić do 80 % kosztów tego sprzętu, nie więcej niż do wysokości pięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

Na dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dla dorosłych osób niepełnosprawnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej wydatkowano w roku 2016 kwotę 236.334,39 zł dla 300 osób niepełnosprawnych w tym dzieci i młodzież niepełnosprawna. W ramach tego zadania dofinansowano przy udziale Narodowego Funduszu Zdrowia zakup aparatów słuchowych, pieluchomajtek, cewników, wózków inwalidzkich, protez kończyn, obuwia ortopedycznego oraz sprzętu rehabilitacyjnego dla osób indywidualnych.

l.p.	Nazwa przedmiotu ortopedycznego, środka pomocniczego, sprzętu rehabilitacyjnego	Ilość osób dorosłych korzystających z pomocy i kwota wypłacona	Ilość dzieci korzystających z pomocy i kwota wypłacona
1.	Aparaty słuchowe, wkładki uszne, systemy wspomagające słyszenie	118 osób 89.838,50 zł	8 dzieci 8.111,00 zł
2.	Wózki inwalidzkie	20 osób 51.950,00 zł	1 dziecko 2.250,00 zł
3.	Pieluchomajtki, cewniki urologiczne, worki do zbiórki moczu, materace przeciwoleżynowe	93 osoby 30.581,56 zł	8 dzieci 3.054,00 zł
4.	Przedmioty ortopedyczne: balkoniki, kule, obuwie ortopedyczne, szyny i opaski, peruki, ortezy, siedziska	21 osób 11.126,58 zł	1 dziecko 2.080,00 zł
5.	Szkła i soczewki okularowe	6 osób 404,75 zł	XXX
6.	Protezy: kończyn, powietrzne (aparaty do leczenia bezdechu)	14 osób 20.560,00 zł	XXX
7.	Sprzęt rehabilitacyjny	7 osób 13.599,00 zł	3 dzieci 2.779,00 zł
Suma		279 osób 218.060,39 zł	21 dzieci 18.274,00 zł

Udzielone dofinansowanie do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych oraz sprzętu rehabilitacyjnego za 2016 rok w podziale na ilość osób

■ aparaty słuchowe, wkładki uszne 2007 - 135 osób, 2008 - 175, 2009 - 82, 2010 - 40, 2011 - 66, 2012 - 61, 2013 - 81, 2014 - 173, 2015 - 167, 2016 - 126
■ Wózki inwalidzkie, gorsety, pionizatory, kule, balkoniki, protezy, obuwie ortopedyczne 2007 - 85 osób, 2008 - 93, 2009 - 16, 2010 - 58, 2011 - 18, 2012 - 25, 2013 - 31, 2014 - 28, 2015 - 35, 2016 - 35
■ Pieluchomajtki, cewniki, zestawy infuzyjne 2007 - 43 osoby, 2008 - 78 osób, 2009 - 75, 2010 - 72, 2011 - 83, 2012 - 82, 2013 - 56, 2014 - 127, 2015 - 82, 2016 - 101
■ Pozostałe przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze 2007 - 0, 2008 - 33, 2009 - 20, 2010 - 0, 2011 - 51, 2012 - 41, 2013 - 0, 2014 - 9, 2015 - 7, 2016 - 22
■ Soczewki i szkła okularowe 2007 - 5 2008 - 4 2009 - 3 2010 - 2 2011 - 1, 2012 - 0, 2013 - 1, 2014 - 1, 2015 - 2, 2016 - 6
■ Sprzęt rehabilitacyjny 2007 - 21, 2008 - 33, 2009 - 20, 2010 - 5, 2011 - 4, 2012 - 5, 2013 - 0, 2014 - 1, 2015 - 5, 2016 - 10

O dofinansowanie do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych oraz sprzętu rehabilitacyjnego w 2016 roku złożonych zostało 339 wniosków z czego 10 osób zrezygnowało z dofinansowania lub zmarło, a 29 wniosków rozpatrzono negatywnie z powodu braku środków.

W 2016 r. wypłacone zostało dofinansowanie w wysokości **236.334,39 zł** dla niepełnosprawnych osób dorosłych i dzieci (ogółem 300 wniosków rozpatrzonych pozytywnie) w tym dla osób dorosłych 279 wniosków na kwotę **218.060,39 zł** oraz dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej 21 wniosków na kwotę **18.274,00 zł**.

Dofinansowanie do w/w sprzętów uzyskało:

- **158 kobiet** – wypłacona została kwota dofinansowania **105.037,11 zł**
- 132 mieszkańców wsi** – wypłacona została kwota dofinansowania **100.619,45 zł**

XXIV. REALIZACJA PROGRAMU PFRON „AKTYWNY SAMORZĄD” PLAN MODUŁ I i II: 201.477,62 zł

Podstawa prawna:

- a) art. 47 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tj. Dz.U. z 2016 r. poz. 2046)
- b) Uchwała nr 14/2014 Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z dnia 21.02.2014 r.
- c) Uchwała nr 3/2016 Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z dnia 22. 02. 2016 r.
- d) Uchwała nr 48/2016 Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z dnia 18. 10. 2016 r.
- e) Zarządzenie nr 6/2016 z dnia 18.03.2016 r. Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ząbkowicach Śl. w sprawie zasad przyznawania dofinansowania w 2016 r. ze środków PFRON w ramach pilotażowego programu Aktywny samorząd w powiecie ząbkowickim,
- f) Zarządzenie nr 7/2016 z dnia 06.05.2016 r. Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ząbkowicach Śl. w sprawie zmiany zasad przyznawania dofinansowania w 2016 r. ze środków PFRON w ramach pilotażowego programu Aktywny samorząd w powiecie ząbkowickim,
- g) Zarządzenie nr 8/2016 z dnia 30.05.2016 r. Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ząbkowicach Śl. w sprawie zmiany zasad przyznawania dofinansowania w 2016 r. ze środków PFRON w ramach pilotażowego programu Aktywny samorząd w powiecie ząbkowickim,
- h) Zarządzenie nr 9/2016 z dnia 30.12.2016 r. Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ząbkowicach Śl. w sprawie zmiany zasad przyznawania dofinansowania w 2016 r. ze środków PFRON w ramach pilotażowego programu Aktywny samorząd w powiecie ząbkowickim,

Od 1 września 2012 r. Powiat Ząbkowicki realizuje pilotażowy program „Aktywny Samorząd”. Środki na realizację zadania pochodzą z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Ogólna wartość otrzymanych środków na realizację w 2016 r. programu „Aktywny Samorząd” wyniosła 214.573,64 zł (Moduł I – 59.101,00 zł, Moduł II – 142.376,62 zł). Na obsługę, ewaluację i promocję otrzymano 13.096,02 zł.

Maksymalne kwoty dofinansowania w ramach programu „AKTYWNY SAMORZĄD” w 2016 roku:

MODUŁ I (likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową):

- a) obszar A zadanie nr 1 (pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu) – 5.000,00 zł, udział własny 15% brutto,
- b) obszar A zadanie nr 2 (pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kat. B) – 2.100 zł, udział własny 25% ceny brutto zakupu/usługi,

- c) obszar B zadanie nr 2 (dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania) – dla osoby głuchoniewidomej – 4.000 zł, dla pozostałych adresatów obszaru – 2.000 zł, udział własny nie jest wymagany,
- d) obszar C zadanie nr 2 (pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym) – 2.000 zł, udział własny nie jest wymagany,
- e) obszar C zadanie nr 3 (pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości) – od 9.000 do 26.000 zł, udział własny 10% ceny brutto zakupu/usługi,
- f) obszar C zadanie nr 4 (pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne – do 30% kwot, o których mowa w lit. d, udział własny 10% ceny brutto zakupu/usługi,
- g) obszar D (pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki nad osobą zależną) – 200 zł miesięcznie, jednak nie więcej niż 2.400 zł w ciągu roku – tytułem kosztów opieki nad jedną osobą zależną, udział własny 15% ceny brutto zakupu/usługi.

MODUŁ II (pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym) maksymalna kwota dofinansowania kosztów dotyczących każdego półrocza 2016 roku wynosiła:

- **dla semestru letniego 2015/2016:**
 - dla opłaty za naukę (czesne) – równowartość kosztów czesnego w ramach jednej, aktualnie realizowanej formy kształcenia na poziomie wyższym (na jednym kierunku, niezależnie od daty poniesienia kosztów),
 - dla dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego – 4.000 zł,
 - dla dodatku na pokrycie kosztów kształcenia – 700 zł. Ponadto dodatek mógł być zwiększony nie więcej niż o: 300 zł w przypadku gdy wnioskodawca pobiera naukę poza miejscem zamieszkania, 300 zł w przypadku gdy wnioskodawca posiada aktualną (ważną) kartę dużej rodziny.
- **dla semestru zimowego 2016/2017:**
 - dla opłaty za naukę (czesne) – równowartość kosztów czesnego w ramach jednej, aktualnie realizowanej formy kształcenia na poziomie wyższym (na jednym kierunku) – niezależnie od daty poniesienia kosztów, przy czym dofinansowanie powyżej kwoty 3.000 zł możliwe było wyłącznie w przypadku, gdy wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu wnioskodawcy nie przekracza kwoty 583 zł (netto) na osobę.
 - dla dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego – 4.000 zł,
 - dla dodatku na pokrycie kosztów kształcenia – 700 zł. Ponadto dodatek mógł być zwiększony nie więcej niż o: 300 zł w przypadku gdy wnioskodawca pobiera naukę poza miejscem zamieszkania, 300 zł w przypadku gdy wnioskodawca posiada aktualną (ważną) kartę dużej rodziny.

W ramach w/w programu wyodrębniono poszczególne obszary dofinansowania:

Obszar dofinansowania	Liczba beneficjentów pomocy	Środki przyznane w zł
MODUŁ I		
Obszar A – zadanie nr 1 pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu	1	3.272,00
Obszar A – zadanie nr 2 pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kat. B	0	0,00
Obszar B – zadanie nr 1 pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	3	18.229,00
Obszar B – zadanie nr 2 dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania	1	2.000,00
Obszar C – zadanie nr 2 pomoc w utrzymaniu sprawności posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	6	12.000,00
Obszar C – zadanie nr 3 pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne	1	18.200,00
Obszar C – zadanie nr 4 pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne	1	4.200,00
Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej	1	1.200,00
MODUŁ II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym	62	142.170,54
RAZAEM	76	201.271,54

XXV. ORZECZNICTWO W SPRAWIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Osoby niepełnosprawne z terenu powiatu ząbkowickiego za pośrednictwem tut. Centrum mogą złożyć do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Dzierżoniowie wnioski o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, legitymacji dokumentującej niepełnosprawność.

Wniosek o wydanie kart parkingowej należy złożyć osobiście w siedzibie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania w Dzierżoniowie.

**Wnioski złożone w 2016 roku do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania
o Niepełnosprawności w Dzierżoniowie przez osoby z terenu Powiatu Ząbkowickiego**

Wydane legitymacje osoby niepełnosprawnej	Wydane karty parkingowe	Złożone wnioski o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności		Wydane orzeczenia o niepełnosprawności	
		po 16 r.ż.	do 16 r.ż.	po 16 r.ż.	do 16 r.ż.
339	186	1472	350	1381	306

Stosownie do porozumienia z 16 listopada 1999 roku w sprawie określenia zasad i trybu orzekania o stopniu niepełnosprawności mieszkańców z terenu powiatu ząbkowickiego, powiat corocznie podpisuje aneks w sprawie odpłatności za wydawanie legitymacji dokumentujących niepełnosprawność i jej stopień osobom z terenu powiatu Ząbkowickiego. W 2016 roku Powiat Ząbkowicki zgodnie z Aneksem nr 7 z dnia 16.11.2016 r. przekazał na ten cel kwotę **5.984 zł.**

XXVI. REALIZACJA W 2016 R. POWIATOWEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE DLA POWIATU ZĄBKOWICKIEGO NA LATA 2016 – 2019

W dniu 25 lutego 2016 r. został przyjęty do realizacji Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. Założenia programu to głównie podejmowanie działań edukacyjnych wobec rodzin, dorosłych, młodzieży i dzieci na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez organizowanie szkoleń i realizowanie programów profilaktycznych jak też udzielanie wsparcia i pomocy ofiarom przemocy.

26.1 Działania edukacyjne wobec rodzin (dorosłych, młodzieży, dzieci) na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Podjęcie działań edukacyjnych odbywa się głównie poprzez działania placówek oświatowych jak też działania Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Bardzie. We wszystkich szkołach i placówkach oświatowych realizowanych było w 2016 r. 96 różnorodnych programów profilaktycznych uwzględniających faktyczne potrzeby uczniów i wychowanków. Wszystkie programy spełniały standardy efektywności i jakości oddziaływań opiekuńczo-wychowawczych, a także zawierały treści odnoszące się do sfery oddziaływań dydaktycznych. W programach uczestniczyło łącznie 4.453 uczniów ze wszystkich typów szkół znajdujących się na terenie Powiatu Ząbkowickiego.

W 2016 roku realizowane były m.in. następujące programy:

1. „Alfa” – ogólnopolski program (Policja)
2. „Trzymaj formę”

3. „Bądź bezpieczny (KRUS)
4. „Nie pal przy mnie proszę”
5. „Powiedz NIE uzależnieniom”
6. „Stosowanie środków odurzających wśród młodzieży”
7. „Profilaktyka uzależnień”
8. „Stop dopalaczom”
9. Wyjść poza schemat”
10. „Cyberprzemoc”
11. „Moje dziecko bezpieczne w Internecie”
12. „Stop przemocy w szkole”
13. „Bezpiecznie tu i tam”
14. „Wiedz o tym”
15. „Akcja Zima”
16. „Czyste powietrze wokół nas”
17. „Znajdź właściwe rozwiązanie” -profilaktyka palenia tytoniu.
18. „Bezpieczna szkoła” – profilaktyka zachowań agresywnych i aspołecznych, w tym przemocy w cyberprzestrzeni, na terenie szkoły i domu rodzinnego, profilaktyka wagarów i braku motywacji do nauki, podejmowania zachowań ryzykownych (picie alkoholu, zażywanie innych środków psychoaktywnych)
19. Szkolny program ratownictwa - Mały Ratowniczek
20. pomoc uczniom z rodzin zagrożonych chorobą alkoholową,
21. szeroko rozumiane bezpieczeństwo związane z uzależnieniami
22. bezpieczeństwo w ruchu drogowym,
23. w ramach szkolnego programu profilaktycznego realizowano działania, które miały na celu uświadomienie uczniom, ale także i rodzicom zagrożeń wynikających z niewłaściwych zachowań
24. edukacja antynikotynowa,
25. rozpoznawanie przyczyn i reagowanie w sytuacjach kryzysowych,
26. profilaktyka wykluczenia osób niepełnosprawnych,
27. reagowanie w sytuacjach przemocy rówieśniczej,
28. pierwsza pomoc i pomoc osobom niepełnosprawnym,
29. budowanie klimatu szkoły,
30. przeciwdziałanie przemocy i agresji w różnych środowiskach, przeciwdziałanie uzależnieniom (papierosy, dopalacze, alkohol, środki uzależniające); treści wpisane są do programu wychowawczego i profilaktyki w szkole
31. przeżywanie i wyrażanie uczuć i emocji
32. funkcjonowanie w grupie
33. budowanie poczucia własnej wartości
34. rozwiązywanie problemów i konfliktów
35. troska o zdrowie i problemy uzależnień
36. przeciwdziałanie przemocy i agresji
37. profilaktyka palenia papierosów
38. Prelekcje w ramach programu wychowawczego i profilaktyki szkoły
39. Udział młodzieży w Festiwalu Profilaktycznym "Dopalacze - wypalacze"

40. Realizacja programu "Bezpieczny świat przedszkolaka"
41. Badania profilaktyczne prowadzone przez przychodnie zdrowia oraz firmy zewnętrzne
42. Akademia dojrzewania
43. zajęcia pozalekcyjne
44. pogadanki
45. konkursy

Na realizację ww. programów szkoły i placówki oświatowe pozyskiwały środki od:

- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ząbkowicach Śląskich
- Kuratorium Oświaty we Wrocławiu
- Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzki
- Jednostek samorządu terytorialnego
- Programy realizowane były również w ramach działalności wychowawczej i profilaktycznej szkół (godziny do dyspozycji wychowawcy klasowego, godzin pedagoga).

W szkołach i placówkach oświatowych realizowane było poradnictwo, terapia i warsztaty umiejętności wychowania dla rodziców o następującej tematyce:

1. „Szkoła dla rodziców i wychowawców”
2. Przeciwdziałanie agresji, uzależnieniu od tytoniu i alkoholu
3. Praca z uczniem przejawiającym zachowania opozycyjno-buntownicze
4. Substancje psychoaktywne (narkotyki i narkomania)
5. Przemoc w Internecie
6. Jak rozpoznawać przyczyny agresywnych zachowań uczniów
7. Pomoc dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi
8. Przeciwdziałanie przyjmowaniu substancji uzależniających
9. Radzenie sobie w trudnych sytuacjach w szkole
10. Zaburzenia w odżywianiu
11. Promocja zdrowia
12. Procedury postępowania w przypadku sytuacji kryzysowych, uzależnienia behawioralne.
13. Profilaktyka uzależnień młodzieży od komputera

W uzasadnionych przypadkach sprawy kierowane były do Sądu Rodzinnego, który wobec nieletnich stosował w wielu sprawach opiekę kuratora zawodowego i asystenta rodziny ośrodki pomocy społecznej zapewniały specjalistyczne usługi opiekuńcze, które miały na celu zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostęp do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych

Oprócz tego w Powiatowym Centrum Poradnictwa Psychologiczno-Pedagogicznego i Doskonalenia Nauczycieli w Ząbkowicach Śląskich w 2016 r. odbywały się spotkania grupy wsparcia pedagogów i psychologów szkolnych z terenu Powiatu Ząbkowickiego. Zajęcia

odbywały się 1 raz w miesiącu. Do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej zgłaszali się po poradę, diagnozę, terapię rodzice z problemami i sprawami dotyczącymi oddziaływań wychowawczych w stosunku do własnych dzieci w różnym wieku. Poradnia przyjmuje dzieci i młodzież do ukończenia przez nie szkoły ponadgimnazjalnej. Zgłaszane problemy, wobec których podejmowane były czynności pedagogiczno-psychologiczne to:

- przemoc psychiczna i fizyczna w rodzinie,
- alkoholizm rodzica,
- uzależnienia od komputera,
- uzależnienia od gier komputerowych,
- euro sieroctwo,
- rozwody rodziców,
- rozstania rodziców,
- rozstania małoletnich rodziców,
- ciążę u małoletnich,
- słabe umiejętności wychowawcze.

Zatrudnieni w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej specjaliści realizowali zadania z zakresu poradnictwa, terapii, profilaktyki w zakresie przeciwdziałania niewydolności opiekuńczo-wychowawczej rodziców. Odbywały się indywidualne spotkania i rozmowy doradczo-terapeutyczne z rodzicami oparte o rozpoznawanie emocji u dziecka i u siebie, formy stosowania kar i nagród, sposoby radzenia sobie ze stresem, umiejętności spojrzenia na różne życiowe sytuacje oczami dziecka, współpraca rodzica z dzieckiem, postawy rodzicielskie, metody wychowawcze, psychoedukacja dotycząca potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci z różnymi niepełnosprawnościami, rozwijanie umiejętności komunikacyjnych z dzieckiem (w różnych formach spotkań udział wzięło 580 osób). W sytuacjach kryzysowych odbywały się również indywidualne spotkania z rodzicami, np. rozpad rodziny, żałoba, wypadki komunikacyjne (25 osób). W ramach wczesnego wspomagania rozwoju dziecka w przypadku stwierdzenia niepełnosprawności odbywały się indywidualne spotkania z rodzicami (19 osób). Prowadzone były zajęcia warsztatowe z grupą rodziców dzieci przedszkolnych zorganizowane na terenie przedszkola w ramach „Szkoły dla rodziców i wychowawców” (7 osób). Odbywały się spotkania z rodzicami dzieci uczestniczących w zajęciach socjoterapeutycznych w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Celem spotkań było wspieranie prawidłowych oddziaływań wychowawczych i opiekuńczych na terenie domu (15 osób). Przeprowadzono spotkania z rodzicami dzieci 5-letnich na terenie przedszkoli po przeprowadzanych badaniach przesiewowych dzieci w kierunku określenia gotowości szkolnej (34 osoby).

W Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli zorganizowano następujące szkolenia dla nauczycieli i wychowawców:

- Czysty umysł (profilaktyka uzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych) - udział wzięły 34 osoby
- Profilaktyka uzależnień młodzieży od komputera – 25 osób
- Dopalacze – 66 osób
- Jak rozmawiać z nastolatkiem – 10 osób

W Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej działały również punkty konsultacyjne dla rodziców. Organizowany był również Dzień Otwartego Poradnictwa dla wszystkich zainteresowanych poradami i konsultacjami z psychologiem, pedagogiem czy logopedą. Zapotrzebowanie na pomoc dla rodziców w zakresie przeciwdziałania kryzysom w rodzinie, niewydolności opiekuńczo-wychowawczej rodziców i demoralizacji nieletnich jest znacząco większe od możliwości kadrowych placówki. Ponadto najczęściej zgłaszanym przez rodziców problemem związanym z korzystaniem z placówki są trudności komunikacyjne.

W szkołach realizowane są działania z zakresu realizacji programów zwiększających bezpieczeństwo. Na ten cel w miarę możliwości pozyskiwane były środki zewnętrzne. Ponadto wszystkie szkoły ponadgimnazjalne w Powiatu posiadają certyfikaty poświadczające wypracowanie i wdrożenie działań na rzecz bezpieczeństwa młodzieży.

26.2 Działania Ośrodka Interwencji Kryzysowej

Podstawowym celem działania w 2016 roku Ośrodka Interwencji Kryzysowej „Nadzieja” w Bardzie wraz z hostelem, prowadzonym przez Stowarzyszenie „Związek Maryjny” na zlecenie Powiatu Ząbkowickiego (umowa z dnia 14.01.2014 r.) było zapewnienie osobom z terenu Powiatu Ząbkowickiego, dotkniętym przemocą w rodzinie całodobowego schronienia wraz z posiłkiem oraz poradnictwo psychologiczne, prawne, socjalne, medyczne i rodzinne dla osób pokrzywdzonych. Przez takie działania przyczyniono się do zwiększenia przestrzeni bezpieczeństwa dla osób dotkniętych przemocą lub innymi sytuacjami kryzysowymi, a tym samym podniesienia poziomu bezpieczeństwa społeczeństwa w Powiecie Ząbkowickim. OIK odpowiadał na wszystkie zgłoszone potrzeby w tym zakresie, stąd uznać należy, że cel główny założonej pracy został w pełni zrealizowany w roku 2015.

Celem towarzyszącym głównemu zadaniu była profilaktyka i przeciwdziałanie zjawisku przemocy przez informację, wydawnictwa, psychoedukację, warsztaty i inne formy pozwalające dotrzeć do szerokiego grona odbiorców. Zadania te były realizowane w miarę możliwości i przy okazji podstawowej działalności OIK. Podjęto próbę nawiązania współpracy szkoleniowo-warsztatowej z innymi służbami.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej (OIK) „Nadzieja” w Bardzie realizował w 2016 roku następujące zadania:

1. Działania interwencyjne:
 - a) pomoc interwencyjna i wsparcie osób poszukujących pomocy ze strony pracownika pierwszego kontaktu
 - b) poradnictwo bezpośrednie, telefoniczne, internetowe
 - c) pomoc i wsparcie psychologiczne dla osób zainteresowanych
 - d) konsultacje psychologiczne
 - e) interwencje w terenie
2. Działania diagnostyczne i terapeutyczne

3. Grupy wsparcia dla ofiar przemocy
4. Pomoc prawna.
5. Działania profilaktyczne i edukacyjne.
6. Współdziałanie z innymi podmiotami - współpraca z pracownikami OPS-ów, kuratorami, sądami, policją, szkołami, jednostkami służby zdrowia, Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi, gminami, parafiami, OPP oraz stowarzyszeniami i innymi instytucjami związanymi z naszymi klientami, w celu poszukiwania rozwiązań ich trudnych sytuacji. Współpraca z w/w instytucjami jest dla nas bardzo ważna , gdyż tylko wspólnie , przy konsolidacji naszych wysiłków możemy pomóc potrzebującym.
7. Prowadzenie Hostelu Ośrodka Interwencji Kryzysowej „Nadzieja” w Bardzie, które obejmowało:
 - 7.1 Działania interwencyjne;
 - a) natychmiastowe przyjęcie do hostelu celem zapewnienia bezpiecznego schronienia (bez względu na porę dnia czy dzień tygodnia)
 - b) zaspokojenie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych
 - c) zapewnienie jednego ciepłego posiłku
 - 7.2. Działania terapeutyczno-opiekuńcze:
 - a) diagnoza przypadku
 - b) powstanie Interdyscyplinarnego Planu Pomocy i jego stopniowa realizacja przez wskazane podmioty
 - c) zapewnienie wsparcia i zaspokojenie podstawowych potrzeb mieszkance i jej dzieciom
 - d) pomoc w powrocie do samodzielności, wspieranie inicjatywy, angażowanie do współpracy
 - e) wspomaganie i rozwój poczucia własnej wartości i kompetencji przez uczenie nowych umiejętności, przydatnych w codziennym życiu
 - f) pomoc prawna
8. Prowadzenie trzech Punktów Informacyjno-Konsultacyjnych (PIK) w Ciepłowodach, Stoszowicach, Ziębicach i Żłotym Stoku, w których regularnie, w każdym miesiącu świadczona była nieodpłatnie pomoc w zależności od zgłaszanych potrzeb, a głównie:
 - a) Diagnoza problemu
 - b) Konsultacje psychologiczne
 - c) Wsparcie i pomoc terapeutyczna
 - d) Praca w terenie
 - e) Inne/dodatkowe formy pomocy, w zależności od potrzeby.
9. W jednostkowych i indywidualnych przypadkach po pomoc psychologiczną lub informacyjną zgłaszali się sprawcy przemocy, którym taka pomoc ambulatoryjnie również była świadczona.

Celem nadrzędnym wszystkich podejmowanych działań było zmniejszenie zjawiska przemocy na terenie Powiatu Ząbkowickiego. Podporządkowane temu były działania doraźne i długofalowe, ambulatoryjne i hostelowe, terapeutyczne i interwencyjne. Ponadto do skutecznego działania w obszarze przeciwdziałania i zapobiegania przemocy przyczyniły się również podejmowane wysiłki zmierzające do wzmocnienia współpracy służb i instytucji

oraz rozszerzanie oferty profilaktycznej i edukacyjnej. W dalszej pracy konieczne jest jeszcze skuteczniejsze realizowanie oferty w zakresie psychoedukacji, warsztatów komunikacyjnych i wychowawczych oraz terapii rodzin, aby zwiększać poczucie bezpieczeństwa u dzieci przez wzrost stabilności rodzin, które będą miały szansę na naukę nowych, pozytywnych wzorców zachowania (szeroko rozumiana profilaktyka i edukacja).

W okresie sprawozdawczym od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r. Ośrodek Interwencji Kryzysowej „Nadzieja” w Bardzie wraz z PIK-ami w Stoszowicach, Ziębicach, Złotym Stoku i Ciepłowodach **podjął 551 interwencji** zarówno telefonicznych jak i osobistych. **Pomocą objęto 134 osoby.**

Rodzaj działań podejmowanych przez OIK w 2016 roku

Rodzaj interwencji	Wsparcie i poradnictwo	Pomoc prawna	Pomoc psychologiczna	Pomoc terapeutyczna	Interwencje nocne	Interwencja wyjazdowa	Razem
Podjęte działania	113	0	182	32	3	33	363

W ramach jednej interwencji podejmowane były często różne działania. Najczęstszą formą pomocy dla klientów OIK były:

- Pomoc psychologiczna i terapeutyczna
- Poradnictwo
- Wsparcie

Wszystkie podejmowane działania miały na celu spowodowanie odzyskania przez osobę w kryzysie zdolności samodzielnego działania i umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach życiowych.

Pomoc psychologiczna udzielana w 3 Punktach Interwencji Kryzysowej w 2016 roku

Miejsce	Ciepłowody	Stoszowice	Ziębice	Złoty Stok	RAZEM
Ilość podjętych działań	54	51	79	4	188

Informacja o klientach OIK i PIK-ów w 2016 roku ze względu na istotne dla realizacji zadania wiek i płeć:

Podział klientów OIK i PIK ze względu na płeć w 2016 roku

Klienci	Kobiety	Mężczyźni	Dzieci	Razem
Ilość	79	21	34	134

Grupy wiekowe klientów OIK i PIK-ów w 2016 roku

Wiek	Dzieci do 18 r.ż.	19-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71- 80	81- 90	Brak danych	RAZEM
ilość	34	24	27	21	12	13	1	0	2	134

Podział klientów OIK i PIK ze względu na miejsce zamieszkania (Gminy Powiatu Ząbkowickiego) w 2016 roku

Gmina	Ilość klientów
Bardo	26
Ciepłowody	13
Kamieniec Ząbkowicki	13
Stoszowice	23
Ząbkowice Śląskie	14
Złoty Stok	6
Ziębice	38
inne	1
Razem	134

W okresie od 01.01.2016 do 31.12.2016 r. w OIK i PIK udzielono pomocy 15 osobom z niepełnosprawnością, w tym:

- z niepełnosprawnością intelektualną - 5 osób
- z niepełnosprawnością ruchową - 10 osób

Podział klientów OIK i PIK z niepełnosprawnością ze względu na miejsce zamieszkania (Gminy Powiatu Ząbkowickiego) w 2016 roku

Gmina	Ilość osób z niepełnosprawnością ruchową	Ilość osób z niepełnosprawnością umysłową
Bardo	1	0
Ciełowody	5	0
Stoszowice	2	1
Ząbkowice Śląskie	1	1
Złoty Stok	0	0
Ziębice	0	2
Kamieniec Ząbkowicki	1	1
RAZEM	10	5

Ogółem w 2016 r. w OIK i PIK udzielono pomocy 134 osobom ze 101 rodzin, w tym :

- 100 osobom dorosłym
- 34 dzieciom.

Ilość rodzin, którym udzielono pomocy w OIK i PIK ze względu na miejsce zamieszkania (Gminy Powiatu Ząbkowickiego) w 2016 roku

Gmina	Ilość rodzin z poszczególnych gmin
Bardo	21
Ciełowody	12
Stoszowice	17
Ząbkowice Śląskie	10
Złoty Stok	5
Ziębice	27
Kamieniec Ząbkowicki	8
inne	1
RAZEM	101

W hostelu OIK „Nadzieja” w 2016 r. wsparciem zostało objętych 9 osób, w tym:

- 5 osób dorosłych
- 4 dzieci

Podział klientów Hostelu OIK ze względu na miejsce zamieszkania (Gminy Powiatu Ząbkowickiego) w 2016 roku

Gmina	Kobiety	Dzieci
Bardo	0	0
Cieplowody	0	0
Stoszowice	0	0
Ząbkowice Śląskie	1	1
Złoty Stok	0	0
Ziębice	2	3
Kamieniec Ząbkowicki	1	0
inne	1	0
RAZEM	5	4

26.3 Realizacja Powiatowego Programu Oddziaływań Korekcyjno - Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie

W 2016 r. zrealizowano jeden cykl zajęć z terapeutami (psychologiem i pedagogiem). W ramach realizowanych zajęć korekcyjno-edukacyjnych odbyło się 10 godzin spotkań indywidualnych z uczestnikami oraz 60 godzin zajęć grupowych. Zajęcia odbywały się w systemie otwartym. W zajęciach uczestniczyli sprawcy przemocy, którzy dobrowolnie zgłosili się do uczestnictwa w programie oraz osoby, które zostały zobowiązane przez sąd do uczestnictwa. Celem przeprowadzonych zajęć była realizacja działań psychoedukacyjnych ukierunkowanych na zmianę zachowań osób stosujących przemoc, a także edukacja sprawców przemocy. W 2016 r. w zajęciach uczestniczyło 8 sprawców przemocy, a ukończyło je 4 osoby. Na realizację ww. programu w 2016 r. pozyskano dotację z Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego w kwocie 10.430 zł (co stanowiło 100% wydatków na ten cel).

XXVII. WYKAZ POTRZEB Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

W 2015 roku Zarząd Powiatu Ząbkowickiego przyjął do realizacji Program modernizacyjno – remontowy na lata 2015 – 2018 dla czterech domów pomocy społecznej funkcjonujących na terenie naszego powiatu.

Poprzedni program na lata 2011 – 2014 był skutecznie realizowany przy udziale środków powiatu oraz wojewody dolnośląskiego. Koszt realizacji wszystkich zadań wyniósł 2.133.728 zł, z czego kwota pozyskanych środków od Wojewody to 869.063 zł. Wydatki na remonty Domu Pomocy Społecznej w Henrykowie wyniosły w tym czasie 153.650 zł, w tym środki od Wojewody 49.150 zł.

W roku 2016 pozyskano środki od Wojewody Dolnośląskiego z przeznaczeniem m.in. na doposażenie placówek oraz na remonty:

1. W kwocie 30.887 zł dla Domu Pomocy Społecznej w Ząbkowicach Śl. na remont pokrycia dachowego w budynku nr 3 oraz wymianę bramy wjazdowej na teren posesji. Całość zadania to kwota: 61.775,05 zł.
2. W kwocie 26.125 zł. na remont łazienki dla pensjonariuszy w Dom Pomocy Społecznej w Henrykowie. Całość zadania 52.250 zł.

Zadania remontowe oczekujące na realizację w 2017 r. i w latach kolejnych zgodnie z w/w programem remontowo – modernizacyjnym to w szczególności:

- 1) adaptacja pomieszczeń w DPS Ząbkowice Śl. na pokoje mieszkalne w budynku nr 1 i nr 2 – etap II (remont sanitariatów w budynku nr 1 na III kondygnacjach) – koszt II etapu 849.564,64 zł.
- 2) wykonanie wentylacji nawiewno-wyciągowej bloku żywienia w budynku nr 1 w DPS Ząbkowicach Śląskich – koszt zadania 199.938,87 zł.
- 3) kapitalny remont łazienek i wymiana pionów kanalizacyjnych (VI pionów) w DPS w Ziębicach. Zadanie podzielone na etapy (całkowity koszt 939.450 zł) Koszt etapu I wynosi 330.316 zł (remont pionu I i II).
- 4) dalszy ciąg wymiany podłóg na ciągach korytarzowych w DPS w Ziębicach koszt zadania 167.311 zł.
- 5) remont poszycia dachowego w DPS w Opolnicy – budynek „Oleńka” 300.000 zł.
- 6) wykonanie drugostronnego zasilania energetycznego budynku „Zamek” w DPS w Opolnicy 100.000 zł.

Staranie się w 2017 roku o środki od Wojewody na dofinansowanie w 50% kosztów realizacji w/w zadań uzależnione będzie od aktualnej sytuacji budżetu powiatu, jak też możliwości finansowych poszczególnych domów pomocy.

XXVIII. WYKAZ POTRZEB Z ZAKRESU REALIZACJI USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

Potrzeby finansowe niezbędne do realizacji ww. ustawy

- 1) 5 etatów (umowa o pracę) – Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej (1 koordynator na 15 rodzin zastępczych) $2.500,00 \times 5 \text{ osoby} \times 12 \text{ miesięcy} = 150.000,00 \text{ zł}$
Pochodne – ZUS + FP + Koszty pracodawcy $150.000 \text{ zł} \times 17,22\% = 25.830 \text{ zł}$
 $150.000 \text{ zł} \times 2,45\% = 3.675 \text{ zł}$
- 2) Pomieszczenie biurowe dla minimum 7 osób (zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej)
- 3) Utworzenie 5 nowych stanowisk pracy - koszt wyposażenia 1 stanowiska – 5.000,00 zł
 $5.000,00 \text{ zł} \times 5 \text{ osoby} = 25.000,00 \text{ zł}$
- 4) Zakup materiałów eksploatacyjnych na jedno stanowisko – 500,00 zł (rocznie)
 $500,00 \text{ zł} \times 5 \text{ osoby} = 2.500,00 \text{ zł}$
- 5) Infrastruktura teleinformatyczna:
koszty instalacyjne (router, sieć wewnętrzna itp.) – 1.000,00 zł
telefony komórkowe – $50 \text{ zł} \times 5 \text{ osoby} \times 12 \text{ miesięcy} = 3.000,00 \text{ zł}$
- 6) Szkolenia specjalistyczne dla koordynatorów i psychologa – 3.000,00 zł
- 7) Delegacje, paliwo do samochodu – 5.000,00zł

Razem 219.005 zł

Ząbkowice Śląskie, 10 marca 2017 r.

Sporządziła: Beata Mirek